

2019

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 ROKU

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE.....	5
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH.....	10
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	12
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	13
1. Informacje ogólne	13
2. Skład Grupy	13
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	14
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	14
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	14
5.1. Profesjonalny osąd.....	14
5.2. Niepewność szacunków i założeń.....	15
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
6.1. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalności sprawozdań finansowych.....	16
6.2. Oświadczenie o zgodności	17
6.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	17
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	17
8. Zasady konsolidacji.....	18
8.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	19
9. Istotne zasady rachunkowości	20
9.1. Wycena do wartości godziwej	20
9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	21
9.3. Rzeczowe aktywa trwale.....	21
9.3.1. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.....	22
9.4. Nieruchomości inwestycyjne	22
9.5. Wartości niematerialne	23
9.6. Leasing.....	24
9.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	24
9.8. Koszty finansowania zewnętrznego	25
9.9. Aktywa finansowe.....	25
9.10. Utrata wartości aktywów finansowych	26
9.11. Zapasy	26
9.12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	27
9.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	27
9.14. Zobowiązania finansowe.....	27
9.15. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	28
9.16. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28
9.17. Rezerwy	28
9.18. Świadczenia pracownicze	29
9.19. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	29
9.20. Przychody	29
9.20.1. Sprzedaż towarów i produktów	30
9.20.2. Świadczenie usług.....	30
9.20.3. Odsetki	30
9.20.4. Dywidendy	30

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

9.20.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego).....	30
9.20.6. Dotacje rządowe.....	30
9.21. Podatki.....	31
9.21.1. Podatek bieżący.....	31
9.21.2. Podatek odroczoney.....	31
9.21.3. Podatek od towarów i usług.....	32
9.22. Zysk netto na akcję.....	32
10. Segmenty operacyjne.....	32
11. Przychody i koszty.....	34
11.1. Przychody ze sprzedaży.....	34
11.2. Pozostałe przychody operacyjne.....	37
11.3. Pozostałe koszty operacyjne.....	37
11.4. Przychody finansowe.....	38
11.5. Koszty finansowe.....	38
11.6. Koszty według rodzajów.....	38
11.7. Koszty amortyzacji, odpisów aktualizujących, różnic kursowych ujęte w zysku lub stracie.....	39
11.8. Koszty świadczeń pracowniczych.....	39
12. Składniki innych całkowitych dochodów.....	39
13. Podatek dochodowy.....	40
13.1. Obciążenie podatkowe.....	40
13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	40
13.3. Odroczoney podatek dochodowy.....	41
14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	41
15. Zysk przypadający na jedną akcję.....	42
16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	42
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	42
17.1. Leasing.....	46
18. Nieruchomości inwestycyjne.....	50
19. Wartości niematerialne.....	50
20. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	51
21. Długoterminowe aktywa finansowe.....	52
22. Należności długoterminowe.....	53
23. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	53
24. Zapasy.....	53
25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	54
25.1. Należności handlowe.....	54
25.2. Należności z tytułu kontraktów.....	55
25.3. Pozostałe należności.....	56
25.4. Struktura walutowa należności krótkoterminowych brutto.....	56
26. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	56
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	57
28. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	57
29. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe.....	57
29.1. Kapitał zakładowy.....	57
29.1.1. Prawa akcjonariuszy.....	58
29.1.2. Znaczący akcjonariusze.....	58
29.2. VIII. Znaczący Akcjonariusze:.....	58
29.3. Kapitał zapasowy.....	58

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

29.4. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej.....	59
29.5. Niepodzielony zysk/(strata) oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	59
30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	59
31. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych.....	64
31.1. Zmian stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych z tytułu świadczeń pracowniczych	65
32. Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	66
32.1. Zmiany stanu pozostałych rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych.....	66
32.2. Rezerwa na naprawy gwarancyjne.....	66
32.3. Rezerwy na prowizje.....	66
33. Zobowiązania długoterminowe	66
34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, z tytułu kontraktów oraz pozostałe zobowiązania.....	67
35. Inne rozliczenia międzyokresowe	68
36. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	68
37. Nakłady inwestycyjne	69
38. Zobowiązania warunkowe.....	69
39. Sprawy sądowe.....	74
40. Rozliczenia podatkowe	74
41. Informacje o podmiotach powiązanych.....	74
41.1. Jednostka dominująca całej Grupy.....	75
41.2. Jednostka stowarzyszona	75
41.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi.....	75
41.4. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej.....	75
41.5. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu.....	75
41.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy.....	75
41.6.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy	75
41.6.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej	76
42. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	76
43. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	77
43.1. Ryzyko stopy procentowej.....	77
43.2. Ryzyko walutowe.....	77
43.3. Ryzyko cen materiałów.....	77
43.4. Ryzyko kredytowe	77
43.5. Ryzyko związane z płynnością	77
44. Instrumenty finansowe	78
44.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych.....	79
44.2. Analiza wrażliwości	80
44.3. Ryzyko stopy procentowej.....	86
45. Zarządzanie kapitałem.....	87
46. Struktura zatrudnienia	87
47. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym nie ujęte w sprawozdaniu finansowym.....	88

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EURO	
	okres zakończony 31.12.2019	okres zakończony 31.12.2018	okres zakończony 31.12.2019	okres zakończony 31.12.2018
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	115 033	121 316	26 741	28 432
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	3 623	3 155	842	739
Zysk przed opodatkowaniem	1 321	1 208	307	283
Zysk (strata) netto	1 101	771	256	181
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 101	771	256	181
Całkowity dochód	854	604	199	142
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	854	604	199	142
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	10 023	1 448	2 330	339
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-5 096	-826	-1 185	-194
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-6 413	-3 945	-1 491	-925
Przepływy pieniężne netto razem	-1 486	-3 323	-345	-779
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EURO)	0,25	0,18	0,06	0,04
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,25	0,18	0,06	0,04
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa razem	211 202	202 208	49 595	47 025
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	116 245	108 095	27 297	25 138
Zobowiązania długoterminowe	23 577	23 307	5 536	5 420
Zobowiązania krótkoterminowe	92 668	84 788	21 761	19 718
Kapitał własny	94 957	94 113	22 298	21 887
Kapitał zakładowy	43 187	43 187	10 141	10 043
Liczba akcji (w szt.)	4 318 701	4 318 701	4 318 701	4 318 701
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	4 318 701	4 318 701	4 318 701	4 318 701
Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EURO)	21,99	21,79	5,16	5,07
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	21,99	21,79	5,16	5,07
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na 1 akcję (w zł/EUR) z zysku za rok poprzedni	0,00	0,24	0,00	0,06

W tabeli „Wybrane dane finansowe” zostały przyjęte następujące zasady przeliczenia wybranych danych finansowych na EUR:

1. Poszczególne pozycje aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej zostały przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego na dzień bilansowy:

31.12.2019 r. 1 EUR = 4,2585 zł

31.12.2018 r. 1 EUR = 4,3000 zł

2. Poszczególne pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych zostały przeliczone według kursu EUR, stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego, odpowiednio za okres:

od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. 1 EUR = 4,3018 zł

od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. 1 EUR = 4,2669 zł

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019	Nota	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
A. Przychody ze sprzedaży	11.1	115 033	121 316
1. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług		114 220	119 251
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		813	2 065
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	11.6	89 217	95 084
1. Koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług		88 630	93 456
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		587	1 628
C. Zysk (strata) brutto na sprzedaży		25 816	26 232
1. Pozostałe przychody operacyjne	11.2	1 272	656
2. Koszty sprzedaży	11.6	2 346	3 214
3. Koszty ogólnego zarządu	11.6	20 496	19 606
4. Pozostałe koszty operacyjne	11.2	623	913
D. Zysk (strata) na działalności operacyjnej		3 623	3 155
1. Przychody finansowe	11.4	133	311
2. Koszty finansowe	11.5	2 435	2 258
3. Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych zgodnie z metodą praw własności		0	0
E. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		1 321	1 208
Podatek dochodowy	13	220	437
F. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	15	1 101	771
G. Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		1 101	771
Zysk przypadająca na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		1 101	771
Udziały niekontrolujące		0	0
Zysk na jedną akcję:			
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	0,25	0,18
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	0,25	0,18

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019	Nota	<i>rok zakończony 31.12.2019</i>	<i>rok zakończony 31.12.2018</i>
A. Zysk (strata) netto		1 101	771
Inne całkowite dochody:			
Składniki które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
zyski (straty) aktuarialne		-305	-205
podatek odroczone od zysków (strat) aktuarialnych		58	38
Suma		-247	-167
Składniki które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		0	0
B. Inne całkowite dochody netto	12	-247	-167
C. Całkowite dochody ogółem		854	604

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
na dzień 31 grudnia 2019

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019	Nota	31.12.2019	31.12.2018
A k t y w a			
A. Aktywa trwałe		97 432	99 207
1. Rzeczowe aktywa trwałe	17	88 970	89 824
2. Wartości niematerialne	19	2 634	3 198
3. Nieruchomości inwestycyjne	18	111	116
4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych/wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.	20	0	0
5. Długoterminowe aktywa finansowe	21	397	397
6. Należności długoterminowe	22	6	767
7. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	5 005	4 490
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	23	309	415
B. Aktywa obrotowe		113 770	103 001
1. Zapasy	24	15 066	14 365
2. Aktywa z tytułu umów z klientami	24	6 356	5 301
3. Należności handlowe	25.1	26 502	33 798
4. Należności z tytułu kontraktów	25.2	61 089	43 441
5. Pozostałe należności	25.3	2 897	3 271
6. Należności z tytułu podatku dochodowego	25.3		
7. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	26	1 010	490
8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	850	2 335
A k t y w a r a z e m		211 202	202 208

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

P a s y w a	Nota	31.12.2019	31.12.2018
A. Kapitał własny		94 957	94 113
1. Kapitał zakładowy	29.1	43 187	43 187
2. Kapitał zapasowy	29.2	40 141	38 945
3. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	29.3	13 034	13 034
4. Zyski/straty aktuarialne		-1 820	-1 573
5. Zyski zatrzymane/ niepokryte straty		-686	-251
6. Zysk (strata) netto		1 101	771
7. Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		-	-
B. Zobowiązania długoterminowe		23 577	23 307
1. Kredyty i pożyczki	30	829	349
2. Zobowiązania finansowe	17.1	4 177	5 297
3. Inne zobowiązania długoterminowe	33	48	96
4. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	8 502	7 846
5. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	31	8 915	8 458
6. Inne rozliczenia międzyokresowe	35	1 106	1 261
C. Zobowiązania krótkoterminowe		92 668	84 788
1. Kredyty i pożyczki	30	31 347	32 742
2. Zobowiązania finansowe	17.1	2 273	4 671
3. Zobowiązania handlowe	34	20 075	20 290
4. Zaliczki z tytułu kontraktów	34	23 780	13 155
5. Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	34	1 312	1 858
6. Zobowiązania pozostałe	34	9 490	7 606
7. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	34	10	42
8. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	31	2 039	2 103
9. Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	32.1	2 187	2 166
10. Inne rozliczenia międzyokresowe	35	155	155
P a s y w a r a z e m		211 202	202 208

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019	Nota	31.12.2019	31.12.2018
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia			
I. Zysk / Strata brutto		1 321	1 208
II. Korekty razem		8 702	240
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności		0	0
1. Amortyzacja		8 838	8 702
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		-1	
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		1 483	1 596
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		-577	31
5. Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych	34	107	-719
6. Zwiększenie/zmniejszenie stanu zapasów	34	-702	6 469
7. Zwiększenie/zmniejszenie stanu należności	34	-10 467	-16 900
8. Zwiększenie/zmniejszenie stanu zobowiązań (z wyjątkiem kredytów i pożyczek)	34	10 621	1 718
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		-569	-490
10. Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony		-21	-53
11. Pozostałe		-10	-114
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		10 023	1 448
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		1 121	5 879
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 119	5 878
2. Odsetki i dywidendy		2	1
II. Wydatki		6 217	6 705
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		6 217	6 705
2. Nabycie inwestycji w nieruchomości			
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-5 096	-826
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej			
I. Wpływy		6 667	6 072
1. Kredyty i pożyczki		6 667	6 072
II. Wydatki		13 080	10 017
1. Dywidendy wypłacone			1 036
2. Spłaty kredytów i pożyczek		7 581	3 471
3. Odsetki		1 485	1 597
4. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		4 014	3 913
5. Pozostałe wydatki			

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(w tysiącach PLN)

III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-6 413	-3 945
D. Przepływy pieniężne netto, razem		-1 486	-3 323
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		-1 485	-3 323
- w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych od walut obcych		1	0
F. Środki pieniężne na początek okresu	26	2 335	5 658
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	26	850	2 335

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019**

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	Kapitał zakładowy	Kapitały zapasowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski/straty aktuarialne	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Zysk/ (strata) netto	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2019 r. – dane zatwierdzone	43 187	38 945	13 034	-1 573	520	0	0	94 113
<i>Zysk (strata) netto za okres</i>						1 101		1 101
<i>Inne całkowite dochody za okres</i>				-247			0	-247
Całkowity dochód za okres				-247		1 101	0	854
podział zysku/ zasilenie funduszu socjalnego					-10			-10
podział zysku/ wypłata dywidendy								
pokrycie straty/przeniesienie z kapitału zapasowego								0
podział zysku/przeniesienie na kapitał zapasowy		1 196			-1 196			0
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2019 r.	43 187	40 141	13 034	-1 820	-686	1 101	0	94 957
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r. – dane zatwierdzone	43 187	39 305	13 034	-1 406	97	-	0	94 217
<i>MSSF 15</i>					372			372
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r.	43 187	39 305	13 034	-1 406	469		0	94 589
<i>Zysk (strata) netto za okres</i>						771		771
<i>Inne całkowite dochody za okres</i>				-167			0	-167
Całkowity dochód za okres				-167		771	0	604
podział zysku/ zasilenie funduszu socjalnego					-44			-44
podział zysku/ wypłata dywidendy					-1 036			-1 036
pokrycie straty/przeniesienie z kapitału zapasowego		-442			442			0
podział zysku/przeniesienie na kapitał zapasowy		82			-82			0
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018 r.	43 187	38 945	13 034	-1 573	-251	771	0	94 113

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A. („Grupa”, „Grupa RAFAMET”) składa się ze spółki Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „RAFAMET S.A.”, „Emitent”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS0000069588.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 271577318.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

- Produkcja obrabiarek i narzędzi mechanicznych
- Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i narzędzi mechanicznych do obróbki metalu,
- Obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- Produkcja i sprzedaż odlewów żeliwnych i modeli odlewniczych,
- Świadczenie usług przemysłowych.

Podmiotem bezpośrednio dominującym spółki Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A. jest Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Podmiotem dominującym całej Grupy jest Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

2. Skład Grupy

W skład Grupy kapitałowej wchodzi Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A. oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
ODLEWNIA RAFA-MET sp. z o.o.	Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	Produkcja i sprzedaż odlewów żeliwnych i modeli odlewniczych, usługi w zakresie obróbki	100%	100%
RAFAMET SERVICE & TRADE sp. z o. o.	Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	Usługi przemysłowe, serwis pogwarancyjny, usługi projektowo-konstrukcyjne	100%	100%
PORĘBA Machine Tools sp. z o. o.	Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	Sprzedaż obrabiarek	100%	100%
HEBEI RAFAMET Machinery Co.,LTD	Chiny	Montaż urządzeń mechanicznych i elektrycznych oraz wyposażenia pomiarowego, produkcja, sprzedaż i usługi posprzedażne, badania i rozwój technologii urządzeń mechanicznych i elektrycznych, doradztwo techniczne, usługi techniczne, a także sprzedaż, wywóz i przywóz wszelkiego rodzaju towarów i technologii.	50%	50%

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

Dnia 02.07.2018 roku została powzięta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego w ODLEWNI RAFAMET sp. z o.o. o kwotę 650 tys. zł, tj. do kwoty 17.000 tys. zł. poprzez ustanowienie nowych udziałów o wartości nominalnej po 500 zł każdy. Podwyższony kapitał został w całości pokryty gotówką. Dnia 17.09.2018 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu w Rejestrze Przedsiębiorców.

Dnia 22.11.2017 roku pomiędzy RAFAMET S.A. z siedzibą w Kuźni Raciborskiej ul. Staszica 1 a spółką Hebei K.N.T. Technology Development Co.,Ltd z siedzibą w Chinach, została podpisana umowa spółki joint venture pod nazwą Hebei Rafamet Machinery Co., LTD. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 3 mln CNY tj. 1.630.500 PLN według kursu z dnia objęcia. Każdy z udziałowców objął 50% kapitału zakładowego. Wartość objętych udziałów przez RAFAMET S.A. w utworzonej spółce wynosi 815.250 zł i na dzień 31.12.2019 roku nie została pokryta.

Przedmiotem działalności Spółki jest montaż urządzeń mechanicznych i elektrycznych oraz wyposażenia pomiarowego, produkcja, sprzedaż i usługi posprzedażne, badania i rozwój technologii urządzeń mechanicznych i elektrycznych, doradztwo techniczne, usługi techniczne, a także sprzedaż, wywóz i przywóz wszelkiego rodzaju towarów i technologii.

Rafamet S.A. posiada 100% udziałów w spółce POREBA Machine Tools - Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością objętych w 2016 roku. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż obrabiarek.

RAFAMET S.A. posiada 50% udziałów w firmie OOO „Stanrus-RAFAMET” z siedzibą w Moskwie. Spółka ta została powołana dla uczestnictwa w przetargach handlowych i pełni funkcje pośrednika handlowego na rynku m. in. rosyjskim. Inwestycja w spółce jest wyceniana metodą praw własności.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodził:

Prezes Zarządu	- Emanuel Longin Wons
Wiceprezes Zarządu	- Maciej Michalik

W ciągu okresu sprawozdawczego i do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Zarządu jednostki dominującej nie zmienił się.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 08 kwietnia 2020 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Z dniem 1 stycznia 2019 roku został zniesiony podział na leasing operacyjny i finansowy a wszelkie umowy leasingowe są ujmowane jak (dotychczas) leasing finansowy.

Dla każdej umowy Grupa ocenia, czy dana umowa zawiera leasing. Umowa jest leasingiem, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. W tym celu analizuje się trzy podstawowe aspekty:

- czy umowa dotyczy zidentyfikowanego składnika aktywów, który albo jest wyraźnie określony w umowie lub też w sposób zrozumiany w momencie udostępnienia składnika aktywów Grupie,
- czy Grupa ma prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania składnika aktywów przez cały okres użytkowania w zakresie określonym umową,
- czy Grupa ma prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz drugostronnie zobowiązanie z tytułu leasingu.

Spółki Grupy amortyzują prawa do użytkowania metodą liniową od daty rozpoczęcia do końca okresu użytkowania prawa do użytkowania lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza. Jeśli występują ku temu przesłanki, prawa do użytkowania poddaje się testom na utratę wartości zgodnie z MSR 36

5.2. Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Ocenie podlega również zasadność kontynuacji ustalonego okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Kwoty ujętych odpisów aktualizujących ulegają odwróceniu w przypadku ustąpienia przyczyn uzasadniających ich utworzenie. Wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Utworzone odpisy obciążają pozostałe koszty operacyjne, z kolei rozwiązanie odpisów zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

Wycena rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 30.

Wycena rezerw na naprawy gwarancyjne, rozliczeń międzyokresowych biernych z tytułu premii oraz niewykorzystanych urlopów opiera się na szacunkach Zarządu. Kwoty utworzonych rezerw odzwierciedlają najbardziej właściwy szacunek wydatków pieniężnych niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji poniesionych kosztów do całości kosztów niezbędnych do wykonania kontraktu. Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji szacunków budżetowych całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizacji projektów. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana.

Gdyby szacunek łącznych kosztów realizacji kontraktów wzrósł o 10%, w stosunku do oszacowania Grupy, kwota przychodu zostałaby zmniejszona o około 5.694 tys. zł.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonała zmian okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych i aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

6.1. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalności sprawozdań finansowych.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości tj. nie krócej niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2019 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Wpływ pandemii koronawirusa SARS -COVID - 19 na kwestię przyjętego założenia kontynuacji działania i szacunki Zarządu w tym zakresie zostały przedstawione w nocie 47. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym. Zarząd Grupy stoi na stanowisku, że powyższe okoliczności oraz bieżąca sytuacja nie wskazuje na istnienie istotnej niepewności z zakresie kontynuacja działalności.

6.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Dwie spółki zależne prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych tej jednostki wprowadzone w celu doprowadzenia jej sprawozdań finansowych do zgodności z MSSF.

6.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku.

Zmiany do standardów i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2019

Z dniem 1 stycznia 2019 roku zaczęły obowiązywać następujące standardy, które zostały zastosowane przez Grupę:

- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
 - Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

- wpływ zastosowania MSSF 16 Leasing na sprawozdanie finansowe:

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa zastosowała MSSF 16 „Leasing”, który w przypadku leasingobiorcy znosi podział na leasing operacyjny i finansowy oraz nakazuje ujmować wszelkie umowy leasingowe jak (dotychczas) leasing finansowy. Spółka już przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16, tj. zgodnie z MSR 17

ujmowała wszystkie umowy leasingu jako leasing finansowy W odniesieniu do umów zidentyfikowanych jako leasing przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16, tj. zgodnie z MSR 17 i nie dokonywała ponownej oceny, czy dana umowa jest leasingiem. Grupa dokonała ocenę skutków wpływu wejścia w życie tego standardu we wszystkich aspektach i ze względu na małą istotność nie przeprowadziła korekty bilansu otwarcia na dzień 1.01.2019 r.

Zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości .

Standardy i zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów i zmian do standardów, które według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 *Połączenia jednostek* (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: *Definicja istotności* (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: *Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych* (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Zarząd przewiduje, iż powyższe zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na kwoty wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Sporządzając niniejsze sprawozdanie finansowe Zarząd podjął decyzję, iż żaden ze Standardów bądź interpretacji nie będzie wcześniej stosowany.

8. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek przez nią kontrolowanych (zależnych) sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny, czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

8.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolom.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone i Wspólne przedsięwzięcia stosują zasady rachunkowości zawarte w lokalnych standardach rachunkowości. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadają-

jącym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniem przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia w wartości godziwej instrumenty finansowe oraz zobowiązania finansowe na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy :

- a) pozycje pieniężne w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu zakupu dewiz banku prowadzącego rachunek podstawowy w przypadku należności lub kursu sprzedaży banku w przypadku zobowiązań,
- b) niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- c) niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalania wartości godziwej.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu wykazywania pozycji pieniężnych w sprawozdaniu finansowym po kursach innych niż te, w których zostały po raz pierwszy ujęte w danym okresie, lub w których wykazywano je w poprzednich sprawozdaniach finansowych, ujmowane są jako przychód lub koszt w okresie, w którym powstają. W przychodach finansowych wykazywana jest nadwyżka zysków kursowych nad stratami kursowymi, a w kosztach finansowych nadwyżka strat kursowych nad zyskami kursowymi środków pieniężnych.

Zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług ujmowane są w przychodach ze sprzedaży a zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w koszcie wytworzenia.

Jako kurs zamknięcia danej waluty stosowany dla celów wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, Spółka przyjmuje kursy kupna i sprzedaży na dzień bilansowy stosowane i ogłoszone przez bank, z którego usług korzysta.

9.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Na każdy kolejny dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według kosztu zakładanego, ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

<i>Typ</i>	<i>Okres</i>
Budynki i budowle	8-30 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-15 lat
Urządzenia biurowe	5 lat
Środki transportu	5 lat
Komputery	5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od stycznia następnego roku. Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

9.3.1. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwale sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

9.4. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Gru-

pę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

9.5. Wartości niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od stycznia następnego roku.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/ kosztów wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe	Dokumentacja	Znak towarowy
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	4 lat	15 lat	15 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres 5 lat.	5 lat metodą liniową	5 lat metodą liniową	15 lat metodą liniową	15 lat metodą liniową

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe	Dokumentacja	Znak towarowy
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczny w przypadku składników nie oddanych jeszcze do użytkowania oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są kalkulowane jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.6. Leasing

Spółki wchodzące w skład Grupy jako leasingobiorcy

Identyfikacja leasingu.

Na początku umowy Spółki Grupy oceniają, czy dana umowa zawiera leasing. Umowa jest leasingiem, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. W dacie rozpoczęcia leasingu Spółki Grupy ujmują składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz drugostronnie zobowiązanie z tytułu leasingu. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania początkowo wycenia się według kosztu, który obejmuje kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, powiększoną o: - opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed nią; - początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę; - szacunek kosztów, które leasingobiorca ma ponieść w związku z demontażem składnika aktywów/ przeprowadzeniem remontu miejsca, gdzie się znajdował składnik lub remontem samego składnika aktywów. Po dacie rozpoczęcia leasingu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlega amortyzacji oraz ocenie pod kątem utraty wartości zgodnie z MSR 36. Wartość składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlega korekcie, jeśli drugostronnie ujęte zobowiązanie z tytułu leasingu zostało zaktualizowane w wyniku zmiany dotychczas stałych rat leasingowych lub w wyniku zmiany lub ponownej oceny leasingu. Zobowiązanie z tytułu leasingu początkowo wycenia się w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostałych do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontowane są z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej, obliczonej dla Spółek Grupy. Po dacie rozpoczęcia zobowiązanie z tytułu leasingu ulega zwiększeniu o naliczone odsetki oraz ulega zmniejszeniu o zapłacone opłaty leasingowe. Jak wspomniano powyżej, wartość zobowiązania z tytułu leasingu może zostać zaktualizowana w wyniku zmiany lub ponownej oceny leasingu oraz w wyniku zmiany dotychczas stałych rat leasingowych.

Prezentacja

Grupa prezentuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w ramach tej samej pozycji sprawozdawczej, w ramach której przedstawione zostałyby aktywa, gdyby były własnością leasingobiorcy. Oznacza to, że aktywa z tytułu prawa do użytkowania zostały zaprezentowane w poz. „rzeczowe aktywa trwałe” -, ujawniając wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania w notach do sprawozdania finansowego. Zobowiązania z tytułu leasingu Grupa zaprezentowała w linii „Pozostałe zobowiązania finansowe” odpowiednio w części długo i krótkoterminowe, ujawniając wartość zobowiązań z tytułu leasingu w notach do sprawozdania finansowego.

9.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.9. Aktywa finansowe

Na dzień nabycia Spółka wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów finansowych, poza kategorią aktywów wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług, które Spółka wycenia w ich cenie transakcyjnej w rozumieniu MSSF 15, przy czym nie dotyczy to tych pozycji należności z tytułu dostaw i usług, których termin płatności jest dłuższy niż rok i które zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z definicją z MSSF 15.

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Spółka klasyfikuje z podziałem na:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Spółka zalicza:

- pożyczki,
 - należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (z wyłączeniem tych, dla których nie stosuje się zasad MSSF 9),
- dłużne papiery wartościowe,
- środki pieniężne.

Wymienione klasy aktywów finansowych prezentowane są w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na aktywa długoterminowe i krótkoterminowe w pozycjach „Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe”, „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”, „Pozostałe aktywa finansowe” oraz „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty”.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany jeżeli jego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczące składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty

.Przychody z tytułu odsetek, zyski i straty z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe związane z tymi aktywami obliczane są i ujmowane w wyniku finansowym w taki sam sposób, jak ma to miejsce w przypadku aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Pozostałe zmiany wartości godziwej tych aktywów ujmowane są przez pozostałe całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody skumulowane zyski lub straty rozpoznane wcześniej w pozostałych całkowitych dochodach podlegają przeklasyfikowaniu z kapitału do wyniku.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik, jeżeli nie spełnia kryteriów wyceny w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz nie jest instrumentem kapitałowym wyznaczonym w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody obejmują inwestycje w instrumenty kapitałowe niebędące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu ani warunkową zapłatą w ramach połączenia przedsięwzięć, w odniesieniu do których w momencie początkowego ujęcia Spółka dokonała nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w pozostałych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej tych instrumentów.

Skumulowane zyski lub straty z wyceny w wartości godziwej, uprzednio rozpoznane przez pozostałe całkowite dochody, nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku w żadnych okolicznościach, włączając zaprzestanie ujmowania tych aktywów.

9.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.11. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały - w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”;

Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	- w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu. Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych na dzień bilansowy wycenia się po kursie kupna ustalonym dla danej waluty przez bank prowadzący rachunek bieżący Grupy.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych odbywa się metodą FIFO.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmuje się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

9.14. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wykazywane są w następujących pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania
- pochodne instrumenty finansowe.

Na dzień nabycia Grupa wycenia zobowiązania finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej otrzymanej kwoty. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza kategorią zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające.

Spółki Grupy zawierają transakcje pochodne w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym. W tym w celu Grupa wykorzystuje przede wszystkim kontrakty walutowe typu FX forward. Na dzień bilansowy instrumenty pochodne wyceniane są w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych na dzień bilansowy i / lub różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania - gdy ich wartość jest ujemna. Skutki wyceny walutowych kontraktów terminowych oraz wyniki ich rozliczenia wykazywane są w zysku lub stracie netto roku obrotowego. Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

9.15. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.16. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują:

- wszelkie zobowiązań z tytułu dostaw i usług
- pozostałe zobowiązania o terminie spłaty krótszym niż rok od dnia bilansowego.

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania o terminie spłaty dłuższym niż rok od dnia bilansowego, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Zobowiązania wycenia się w wartości równej kwocie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, która byłaby w chwili obecnej wymagana do uregulowania obowiązku, natomiast zobowiązania finansowe w wartości godziwej.

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.17. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9.18. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Skutki obniżenia wieku emerytalnego w kalkulacji rezerw traktowane są jako element wyceny wpływający na rachunek zysków i strat.

9.19. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze/ udziałowcy jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne.

9.20. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatki od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Od 1 stycznia 2018 roku Grupa stosuje zapisy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zgodnie z którym przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

W większości kontraktów, moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyrzeczone w umowie dobra i usługi (np., montażu, gwarancje, fundamenty, wyposażenie dodatkowe) traktowane są, jako jedno świadczenie przyrzeczone w umowie i ujmuje się jako przychód jednorazowo w określonym momencie.

W przypadku, gdy wynik kontraktu może być wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty są rozpoznawane w odniesieniu do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu na dzień bilansowy. Stopień zaawansowania mierzony jest zwykle jako proporcja kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do całości szacowanych kosztów kontraktu według sporządzonych kalkulacji. W przypadku natomiast gdy stopień zaawansowania nie zakończonej usługi nie jest możliwy do ustalenia w sposób wiarygodny na dzień bilansowy, to przychód z wykonania usługi ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych od kosztów, których pokrycie przez zamawiającego w przyszłości jest prawdopodobne.

Grupa dopuszcza również inną metodę pomiaru stopnia zaawansowania niezakończonych umów szczególnie do kontraktów, które będą wykonywane etapami i każdy etap będzie fakturowany. Jest to metoda obmiaru wykonanych prac – polegająca na pomiarze wykonanych od rozpoczęcia umowy do dnia bilansowego prac wyrażonych w kwotach bezwzględnych lub w procencie ceny umownej bądź jej składowych. Pomiaru te przeprowadzają specjaliści działów technicznych Spółek Grupy posiadający odpowiednią wiedzę techniczną, stosowną do rodzaju realizowanych robót budowlanych oraz dysponujący odpowiednimi informacjami o kosztorysie umowy.

Koszty związane z kontraktem rozpoznawane są jako koszty okresu w jakim zostały poniesione.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty kontraktu przekroczą przychody, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujmowana jako koszt.

Aktualizacji kosztów i przychodów na kontrakcie dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian finansowych realizacji kontraktu, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, po odliczeniu przychodów które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Prawidłowość przyjętej metody ustalania stopnia zaawansowania wykonania usługi oraz przewidywanych całkowitych kosztów i przychodów z realizacji usługi jest weryfikowana przez Spółki najpóźniej na dzień bilansowy. Ewentualne korekty wynikające z weryfikacji wpłyną na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym ich dokonano.

Rozliczenie w trakcie realizacji prac następuje zgodnie z postępowaniem prac, najczęściej w okresach miesięcznych, w oparciu o dokumenty rozliczeniowe potwierdzające wykonanie określonych robót lub dostawę (częściowe protokoły odbioru, faktury częściowe, obmiaru rzeczywistego, wyceny eksperckiej), po zakończeniu prac rozliczenie następuje na podstawie końcowych dokumentów rozliczeniowych potwierdzających zakończenie prac i dostaw (końcowy protokół odbioru, faktury końcowe).

9.20.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.20.2. Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

9.20.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.20.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.20.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.20.6. Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

9.21. Podatki

9.21.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

9.21.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

9.21.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

9.22. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Nie występują rozważające potencjalne akcje zwykłe.

10. Segmenty operacyjne

Segment operacyjny działalności jest to dający się wyodrębnić obszar działalności gospodarczej Grupy zajmujący się produkcją wyrobów lub świadczeniem usług (segment branżowy) lub działający w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), z działalnością którego jest związane ryzyko charakterystyczne dla danego obszaru działalności Grupy.

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości Grupy oparty jest na segmentach branżowych, a uzupełniający na segmentach geograficznych. Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem odbywają się w podziale na segmenty, odpowiednio do rodzaju oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Grupa prowadzi działalność w następujących segmentach:

- produkcja obrabiarek
- odlewów
- modeli
- części i zespoły do maszyn
- remonty
- pozostałe usługi

Segmenty produkcji obrabiarek, części i zespoły maszyn, remonty są przyporządkowane do Spółki „RAFA-MET” S.A., natomiast segment odlewy oraz modele do spółki „Rafamet” sp. z o.o. Segment pozostałe usługi jest przyporządkowany do spółek Fabryka Obrabiarek „Rafamet” S.A., Odlewnia „Rafamet” sp. z o.o. oraz „Rafamet-Service & Trade sp. z o. o.

Zarząd jednostki dominującej monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności.

Uzupełniającym segmentem sprawozdawczym jest segment geograficzny określony na podstawie lokalizacji rynków zbytu. Wydzielono następujące segmenty:

- Rynek krajowy (Polska)
- Zagranica

Przychody segmentu

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami Grupy, które są wykazywane w rachunku zysków i strat Grupy i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu. Do przychodów segmentu nie zalicza się:

- a) przychodów finansowych,
- b) pozostałych przychodów operacyjnych.

Koszty segmentu

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami Grupy, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- a) kosztów finansowych,
- b) pozostałych kosztów operacyjnych,
- c) obciążeń z tytułu podatku dochodowego,
- d) kosztów, które dotyczą poszczególnych spółek Grupy jako całości.

Jednakże niekiedy koszty występujące na poziomie Grupy ponoszone są na rzecz segmentu. Takie koszty stanowią koszty segmentu, jeżeli dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je w oparciu o racjonalne przesłanki bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu.

Zysk segmentu to zysk wygenerowany przez poszczególne segmenty bez alokacji kosztów ogólnozakładowych, udziału w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych zgodnie z metodą praw własności, przychodów i kosztów finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Grupa zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej, które w pewnym zakresie, są mierzone inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w sprawozdaniu finansowym. Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Zarząd nie monitoruje aktywów i zobowiązań z poziomu poszczególnych segmentów sprawozdawczych.

DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

11. Przychody i koszty

11.1. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży	01-12.2019	01-12.2018
Sprzedaż produktów i usług	114 220	119 251
Sprzedaż towarów i materiałów	813	2 065
w tym :		
- zrealizowane różnice kursowe od należności z tytułu dostaw	(145)	(418)
- różnice kursowe dotyczące wyceny należności z tytułu dostaw	(7)	741
SUMA przychodów ze sprzedaży	115 033	121 316

Segmenty Geograficzne

Segmenty	01-12.2019		01-12.2018	
	Ogółem	Ze sprzedaży eksportowej	Ogółem	Ze sprzedaży eksportowej
Obrabiarki	71 458	52 003	64 222	53 026
Odlewy	30 753	22 612	39 990	25 985
Modele	1 514	641	1 871	894
Części i zespoły do maszyn	3 177	2 180	2 707	2 147
Remonty	2 639	650	6 242	4 687
Pozostałe	5 492	2 630	6 284	2 871
Ogółem	115 033	80 716	121 316	89 610

Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna

	01-12.2019		01-12.2018	
	w PLN	w %	w PLN	w %
Kraj	34 317	29,8%	31 706	26,1%
Eksport	80 716	70,2%	89 610	73,9%
Razem	115 033	100,0%	121 316	100,0%

W bieżącym oraz poprzednim roku obrotowym nie wystąpiły przychody związane z pojedynczym odbiorcą, które przekraczają 10% ogółu przychodów.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Informacje o poszczególnych segmentach branżowych wg stanu na 31.12.2019 r.

Rodzaj asortymentu		Obrabiarki	Odlewy	Modele	Remonty	Części zamienne	Przychody i koszty niefakturowane	Pozostałe	Koszty nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	Sprzedaż na zewnątrz	71 458	29 698	1 514	2 639	3 177	1 055	5 492	0	115 033
	Sprzedaż pomiędzy segmentami		4 223	774		126		2 496		7 619
Koszty segmentu	Koszty sprzedaży zewnętrznej	58 441	24 985	1 645	1 711	1 943	814	1 529	0	91 068
	Koszty sprzedaży pomiędzy segmentami		3 120	563		109		3 746		7 538
Koszty nieprzypisane/ ogólne									20 991	20 991
Zysk/ (strata) segmentu		13 017	4 713	-131	928	1 234	241	3 963	-20 991	2 974
Pozostałe przychody operacyjne									1 272	1 272
Pozostałe koszty operacyjne									623	623
Przychody finansowe									133	133
Koszty finansowe									2 435	2 435
Udziały w zyskach/ stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych zgodnie z metoda praw własności									0	0
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		13 017	4 713	-131	928	1 234	241	3 963	- 22 644	1 321
Podatek dochodowy									220	220
Zysk/ (strata) netto		13 017	4 713	-131	928	1 234	241	3 963	-22 864	1 101

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Informacje o poszczególnych segmentach branżowych wg stanu na 31.12.2018 r.

Rodzaj asortymentu		Obrabiarki	Odlewy	Modele	Remonty	Części zamienne	Przychody i koszty niefakturowane	Pozostałe	Koszty nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	Sprzedaż na zewnątrz	64 222	35 060	1 871	6 242	2 707	4 930	6 284	0	121 316
	Sprzedaż pomiędzy segmentami		2 304	673	1 843	167		2 713		7 700
Koszty segmentu	Koszty sprzedaży zewnętrznej	51 620	29 897	2 017	4 843	1 728	4 628	2 795	0	97 528
	Koszty sprzedaży pomiędzy segmentami		1 855	588	1 453	78		3 651		7 625
Koszty nieprzypisane/ ogólne									20 376	20 376
Zysk/ (strata) segmentu		12 602	5 163	-146	1 399	979	302	3 489	-20 376	3 412
Pozostałe przychody operacyjne									656	656
Pozostałe koszty operacyjne									913	913
Przychody finansowe									311	311
Koszty finansowe									2 258	2 258
Udziały w zyskach/ stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych zgodnie z metoda praw własności									0	0
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		12 602	5 163	-146	1 399	979	302	3 489	- 22 580	1 208
Podatek dochodowy									437	437
Zysk/ (strata) netto		12 602	5 163	-146	1 399	979	302	3 489	-23 017	771

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Od 1 stycznia 2018 roku Spółka dominująca stosuje zapisy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zgodnie z którym przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

W większości kontraktów, moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyrządzone w umowie dobra i usługi (np., montażu, gwarancje, fundamenty, wyposażenie dodatkowe) są traktowane, jako jedno świadczenie przyrządzone w umowie i ujmowane jako przychód jednorazowo w określonym momencie.

Umowy o usługę budowlaną	01-12.2019 r.	01-12.2018 r.
Przychody z tytułu realizowanych kontraktów	72 078	68 660
Poniesione koszty z tytułu realizowanych kontraktów (tkw)	56 936	53 013
	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Należności z tytułu kontraktów na dzień bilansowy	61 089	43 441
Zaliczki otrzymane z tytułu kontraktu na dzień bilansowy	23 780	13 154
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	1 312	1 858

11.2. Pozostałe przychody operacyjne

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01-12.2019	01-12.2018
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	2	20
Rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy	-	14
Wpływ odszkodowań od ubezpieczyciela	189	24
Przychody za sprzedaży odpadów	2	1
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	577	53
Zakończenie umowy leasingu	-	42
Umorzenie zobowiązań	22	14
Ujawnienie środków trwałych	-	81
Nadwyżki inwentaryzacyjne	20	151
Dotacja rozliczana w czasie	155	155
Wpływ kar	228	23
Pozostałe przychody	77	78
RAZEM	1 272	656

Na wzrost wartości pozostałych przychodów operacyjnych miał wpływ uzyskany zysk na sprzedaży środków trwałych oraz wartość otrzymanych wpływów z tytułu kar i odszkodowań.

11.3. Pozostałe koszty operacyjne

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01-12.2019	01-12.2018
Odpis aktualizujący wartość należności	34	91
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	84
Nieodzyskany podatek VAT	-	377
Darowizny	68	32
Koszty postępowania sądowego	5	67
Niedobory inwentaryzacyjne	63	
Kary i odszkodowania	196	220
Szkody	206	23
Pozostałe koszty	51	19
RAZEM	623	913

11.4. Przychody finansowe

PRZYCHODY FINANSOWE	01-12.2019	01-12.2018
Przychody z tytułu odsetek od kontrahentów	4	4
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	1	1
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych z tytułu wyceny zobowiązań leasingowych	57	-
Nadwyżka dodatnie różnice kursowe niezrealizowane	-	52
Nadwyżka dodatnie różnice kursowe forward	29	10
Zysk ze sprzedaży aktywów finansowych rozliczanych przez wynik finansowy	-	166
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	-	4
Rozwiązanie odpisów aktualizujących udziały i akcje	-	71
Zwrot kosztów gwarancji bankowej	28	-
Umorzenie odsetek od zobowiązań	12	-
Pozostałe	2	3
RAZEM	133	311

11.5. Koszty finansowe

KOSZTY FINANSOWE	01-12.2019	01-12.2018
Odsetki i prowizje od kredytów	1 172	1 262
Odsetki od zobowiązań handlowych i budżetowych	116	60
Część odsetkowa od leasingu	343	353
Nadwyżka ujemne różnice kursowe	392	160
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych na środkach pieniężnych	11	
Koszty prowizji od otrzymanych gwarancji	366	377
Ujemne różnice kursowe od wyceny forwardów	-	29
Ujemne różnice kursowe od wyceny zobowiązań leasingowych	-	17
Koszty prowizji odzyskiwanych wierzytelności	35	-
RAZEM	2 435	2 258

11.6. Koszty według rodzajów

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	01-12.2019	01-12.2018
Amortyzacja	8 837	8 702
Zużycie materiałów i energii	45 848	46 058
w tym :		
- zrealizowane różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw	(24)	15
- różnice kursowe dotyczące wyceny zobowiązań z tytułu dostaw	(13)	9
Usługi obce	13 958	13 948
Podatki i opłaty	1 956	2 202
Koszty świadczeń pracowniczych	42 444	40 892
Pozostałe koszty rodzajowe	3 338	3 602
Suma kosztów według rodzaju	116 381	115 404
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych (wzrost wielkość dodatnia, zmniejszenie wielkość ujemna)	507	-4 854

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	4 402	3 982
Koszty sprzedaży	2 346	3 214
Koszty ogólnego zarządu	20 496	19 606
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	88 630	93 456
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	587	1 628
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	89 217	95 084

11.7. Koszty amortyzacji, odpisów aktualizujących, różnic kursowych ujęte w zysku lub stracie

	<i>rok zakończony 31.12.2019</i>	<i>rok zakończony 31.12.2018</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych	7 517	7 491
Amortyzacja wartości niematerialnych	514	537
	<u>8 031</u>	<u>8 028</u>
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych		
Amortyzacja wartości niematerialnych		
	<u> </u>	<u> </u>
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych	680	531
Amortyzacja wartości niematerialnych	126	143
	<u>806</u>	<u>674</u>

11.8. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>rok zakończony 31.12.2019</i>	<i>rok zakończony 31.12.2018</i>
Wynagrodzenia	33 894	32 309
Koszty ubezpieczeń społecznych	6 588	6 400
Koszty świadczeń emerytalnych	184	380
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	1 778	1 803
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	42 444	40 892
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	30 033	28 589
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	12 411	12 303

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
(Straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia brutto	(305)	(205)
Podatek dochodowy dotyczący strat aktuarialnych	58	38
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0	0
	<u>(247)</u>	<u>(167)</u>

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

PODATEK DOCHODOWY	31.12.2019	31.12.2018
Bieżący podatek dochodowy:	21	73
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	21	73
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Podatek odroczony:	199	364
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	199	364
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	220	437
Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	(58)	(38)
Podatek dotyczący zysków (strat) aktuarialnych	(58)	(38)

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku/(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2018 - 31.12.2018
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	1 321	1 208
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem stawką 19%	1 075	737
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem stawką 9%	246	471
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	204	140
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 9%, (2018-15%)	22	71
<u>Wykorzystanie strat podatkowych z tytułu których nie utworzono aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</u>	-104	-25
<u>Koszty trwale nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (efekt podatkowy), w tym:</u>	98	249
- zapłacone kary/ koszty spraw sądowych	33	40
- nieodzyskany VAT		72
- odsetki budżetowe	8	7
- koszty reprezentacji	8	15
- składki PFRON	33	38
- darowizny	12	
- pozostałe	4	79
<u>Przychody trwale nie będące podstawą do opodatkowania</u>		
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej (17%) (2018: 36%)	220	437
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w zysku lub stracie	220	437
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	0	0

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	
	31.12.2019	31.12.2018
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>		
Różnica między wartością bilansową i środków trwałych	5 874	5 984
Wynik wyceny realizowanych kontraktów	2 451	1 690
Rezerwa z tytułu dostaw niefakturowanych	174	128
Pozostałe	3	44
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	8 502	7 846
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>		
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	2 178	2 717
Niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS	267	257
Odpisy aktualizujące należności udziałów i zapasów	150	236
Odpisy aktualizujące wartość inwestycji		
Rezerwy na koszty	262	77
Zobowiązanie z tytułu wyceny kontraktów	249	117
Niezapłacone w terminie zobowiązania		1
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 247	634
Pozostałe	652	451
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 005	4 490

Aktywa/ Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 005	4 490
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	8 502	7 846
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	-	-
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-3 497	-3 356

14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego oraz odpisu dla emerytów i rencistów. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa nie skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2019	31.12.2018
Zwiększenie funduszu z zysku	10	44
Środki pieniężne	82	118
Zobowiązania z tytułu Funduszu	82	111
Saldo po skompensowaniu	-	-

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	750	710

15. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję nie jest obliczany ponieważ nie ma instrumentów rozładniających.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zysk netto z działalności kontynuowanej	1 101	771
Zysk/ Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto	<u>1 101</u>	<u>771</u>

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	<u>4.318.701</u>	<u>4.318.701</u>

Zysk na jedną akcję (w złotych)	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
- podstawowy z zysku za okres przypadającego udziałowcom jednostki dominującej	0,25	0,18
- podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego udziałowcom jednostki dominującej	0,25	0,18

16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W 2019 roku nie wypłacono i nie zadeklarowano wypłaty dywidendy z zysku.

W 2018 roku Walne Zgromadzenie RAFAMET S.A. podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2017 i wypłacie dywidendy. Na wypłatę dywidendy przeznaczono kwotę 1.036.488,24 zł, tj. 0,24 zł na jedną akcję. Dywidendą były objęte wszystkie akcje Spółki, tj. 4.318.701 szt.

17. Rzeczowe aktywa trwale

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA) - wartość netto	Własne	Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	Grunty użytkowane wieczystość	RAZEM
na dzień 31.12.2019 r.	74 876	13 184	910	88 970
na dzień 31.12.2018 r.	70 470	18 440	914	89 824

Ustanowione obciążenia na majątku

Łączna wartość ustanowionych hipotek na nieruchomościach z tytułu umów kredytowych i leasingowych na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 47.116 tys. zł i spadła w stosunku do stanu na dzień 31.12.2018 roku o 3.963 tys. zł. Zmniejszenie obciążenia wynika ze spłaty leasingu pieca indukcyjnego.

Nieruchomości Emitenta wpisane do ksiąg wieczystych KW 27489, KW 37404, KW 37416, KW 37417, KW 37418, KW 55444 są obciążone hipoteką do sumy 32.400 tys. zł, oraz nieruchomości Odlewni Rafamet sp. z o.o. wpisane do księgi wieczystej GL 1R/00032536/6 są obciążone do sumy 14.716 tys. zł. (W 2018 roku 18.679 tys. zł)

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Zmiany rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2019 -31.12.2019 r.

Rok zakończony dnia 31.12.2019 r.	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2019	1 026	36 246	105 481	2 812	9 342	5 577	160 484
Zwiększenie w okresie 01.-12.2019	0	992	10 406	108	151	7 348	19 005
- zakupy	0	1	546		151	7 348	8 046
- przyjęcia ze środków trwałych z budowy		991	4 714		0		5 705
- leasing finansowy				108	0		108
- pozostałe zwiększenia			5 146		0		5 146
Zmniejszenie w okresie 01.-12.2019	0		4 283	238	126	7 432	12 079
- sprzedaż i likwidacja			870	238	126		1 234
- przyjęcia ze środków trwałych z budowy						5 705	5 705
- zakończenie leasingu			3 413				3 413
- pozostałe zmniejszenia						1 727	1 727
Wartość brutto na dzień 31.12.2019	1 026	37 238	111 604	2 682	9 367	5 493	167 410
Umorzenie na dzień 01.01.2019	151	7 735	56 145	1 293	5 629		70 953
Amortyzacja za okres 01.-12.2019	4	867	6 274	406	639		8 190
Zmniejszenie z tytułu:	0	0	350	232	121		703
- sprzedaży i likwidacji			350	232	121		703
Umorzenie na dzień 31.12.2019	155	8 602	62 069	1 467	6 147		78 440
Wartość netto na dzień 01.01.2019 r.	875	28 511	49 336	1 519	3 713	5 577	89 531
Wartość netto na dzień 31.12.2019 r.	871	28 636	49 535	1 215	3 220	5 493	88 970

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Zmiany rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2018 -31.12.2018 r.

Rok zakończony dnia 31.12.2018 r.	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2018	1 026	35 970	100 604	2 481	9 283	7 821	157 185
Zwiększenie w okresie 01.-12.2018	0	276	13 369	676	113	5 121	19 555
- zakupy	0	0	299	125	99	5 121	5 644
- przyjęcia ze środków trwałych z budowy		226	7 125		14		7 365
- leasing finansowy			5 808	551	0		6 359
- pozostałe zwiększenia		50	137		0		187
Zmniejszenie w okresie 01.-12.2018	0	0	8 492	345	54	7 365	16 256
- sprzedaż i likwidacja		0	8 442	24	54		8 520
- przyjęcia ze środków trwałych z budowy						7 365	7 365
- zakończenie leasingu				321			321
- pozostałe zmniejszenia			50				50
Wartość brutto na dzień 31.12.2018	1 026	36 246	105 481	2 812	9 342	5 577	160 484
Umorzenie na dzień 01.01.2018	147	6 870	50 671	1 254	4 989		63 931
Amortyzacja za okres 01.-12.2018	4	865	6 077	381	689		8 016
Zmniejszenie z tytułu:	0	0	603	342	49		994
- sprzedaży i likwidacji			603	342	49		994
Umorzenie na dzień 31.12.2018	151	7 735	56 145	1 293	5 629		70 953
Wartość netto na dzień 01.01.2018 r.	879	29 100	49 933	1 227	4 294	7 821	93 254
Wartość netto na dzień 31.12.2018 r.	875	28 511	49 336	1 519	3 713	5 577	89 531

W 2018 roku zaciągnięto zaliczkę na środki trwałe w budowie o wartości 293 tys. zł.

Do największych realizowanych inwestycji w toku należą:

Nazwa zadania	Wartość na 31.12.2019	Wartość na 31.12.2018
Budowa tokarki TRB 155N	1 753	1 176
Modernizacja posiadanych obrabiarek	2 694	2444
Modernizacja mieszarko-nasypywarki		28
Modernizacja dachu	131	
Dostawa i montaż oczyszczarki		793
Ploter przemysłowy BPF-1520 wraz z frezami	87	
Skrzynie formierskie	11	
Modernizacja linii transportu	45	
Modernizacja suwnicy		841
Moduł aplikacji do zarządzania procesem wytopu	37	
Linia demonstracyjna	33	
Modernizacja oprzyrządowania odlewniczego	581	
Wykonanie modelu -płyta nadstawcza	40	
Wykonanie oprzyrządowania		206
Pozostałe modernizacje	81	89
RAZEM	5 493	5 577

W 2019 roku zakończono budowę wiertarko-frezarki WFM 100N na którą nakłady wyniosły 1.727 tys. zł i przekazano do użytkownikowi. Zakończono modernizacje suwnicy oraz zakończono zadanie inwestycyjne polegające na zakupie i montażu oczyszczarki

Na dzień 31.12.2019 roku największe realizowane inwestycje obejmują;

- budowa tokarki TRB 155N- poniesiono dotychczas nakłady w wysokości 1.753 tys. zł,
- modernizacja posiadanych obrabiarek – poniesiono dotychczas nakłady w wysokości 2.694 tys. zł.
- modernizacja oprzyrządowania odlewniczego – poniesione nakłady 581 tys. zł,
- inne modernizacje – poniesione nakłady 465 tys. zł.

17.1. Leasing

Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe	31.12.2019			31.12.2018		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Maszyny i urządzenia	13 819	2 164	11 655	16 630	2 178	14 452
Środki transportu	1 423	511	912	1 315	204	1 111
Suwnice	559	14	545	3 413	911	2 502
Pozostałe środki trwałe	149	77	72	580	205	375
Razem	15 950	2 766	13 184	21 938	3 498	18 440

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2019 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 13.184 tys. zł. Na dzień 31.12.2018 r. 18.440 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Grupa użytkuje część maszyn, urządzeń oraz środków transportu w ramach leasingu finansowego a dodatkowo –w ramach leasingu operacyjnego. Okres obowiązywania umowy leasingu wynosi: 5 lat dla poz. 1,3-6, 8-11; 4 lata dla poz. 2,7. Z postanowień zawartych umów nie wynikają dodatkowe ograniczenia.

Umowy leasingu według stanu na dzień 31.12.2019 r.:

L.p.	Data zawarcia umowy	Strona umowy	Przedmiot umowy	Warunki finansowe leasingu (stopa finansowa)	Istotne warunki umowy
1.	10.12.2015r.	mLeasing sp. z o.o. Warszawa	Poziome centrum obróbcze Multitec 300	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza jej wydłużenie a po zakończeniu wykup
2.	13.09.2017r.	Volkswagen Leasing sp. z o.o. Warszawa	3 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
3.	30.11.2017r.	Alior Leasing sp z o.o. Wrocław	2 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
4.	07.03.2018r.	PKO Leasing S.A. Łódź	Wiertarko frezarka WFA 3-200	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
5.	29.11.2018r.	Mercedes-Benz leasing Polska Sp. z o.o Warszawa	1 samochód osobowy	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
6.	12.07.2019r.	Volkswagen Leasing sp. z o.o. Warszawa	1 samochód osobowy	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
7.	02.02.2016r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	stanowisko do sferoidyzacji z wyposażeniem	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup
8.	29.04.2016r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	mieszarko-nasypywarka masy formierskiej	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup
9.	31.08.2018r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	Samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
10.	18.04.2018r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	Suwnica ¹⁾	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
11.	18.04.2018r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	Oczyszczarka hako-wa ¹⁾	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup

1) umowy podpisano w 2018 roku ale dostawa przedmiotu leasingu nastąpiła w 2019 roku.

W 2019 r. Grupa zawarła umowę leasingu na zakup samochodu osobowego.

W 2019 r. zakończyła się umowa leasingu 4 suwnic wraz z oprzyrządowaniem, pieca indukcyjnego, agregatu wody oraz zespołu chłodnicy. Przedmioty leasingu zostały wykupione na własność po cenie wykupu.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu wg stanu a 31.12.2018 r.

Grupa użytkowała część maszyn, urządzeń oraz środków transportu w ramach leasingu finansowego a podatkowo – w ramach leasingu operacyjnego. Okres obowiązywania umowy leasingu wynosi: 5 lat dla poz. 1-2,4-7, 11, 12; 4 lata dla poz. 3,8,9,10. Z postanowień zawartych umów nie wynikają dodatkowe ograniczenia.

Umowy leasingu według stanu na dzień 31.12.2018 r.:

L.p.	Data zawarcia umowy	Strona umowy	Przedmiot umowy	Warunki finansowe leasingu (stopa finansowa)	Istotne warunki umowy
1.	26.11.2014r.	mLeasing sp. z o.o. Warszawa	4 suwnice z oprzyrządowaniem	EURIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza jej wydłużenie a po zakończeniu wykup
2.	10.12.2015r.	mLeasing sp. z o.o. Warszawa	Poziome centrum obróbcze Multitec 300	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza jej wydłużenie a po zakończeniu wykup
3.	13.09.2017r.	Volkswagen Leasing sp. z o.o. Warszawa	3 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
4.	30.11.2017r.	Alior Leasing sp z o.o. Wrocław	2 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
5.	07.03.2018r.	PKO Leasing S.A. Łódź	Wiertarko frezarka WFA 3-200	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
6.	29.11.2018r.	Mercedes-Benz leasing Polska Sp. z o.o Warszawa	samochód osobowy	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
7.	09.09.2014r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	tyglowy piec indukcyjny	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup oraz rozłożenie na raty wartości końcowej
8.	24.06.2015r.	PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	zespół chłodnicy	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup
9.	24.06.2015r.	PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	agregat wody	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup
10.	02.02.2016r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	stanowisko do sferoidyzacji z wyposażeniem	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup
11.	29.04.2016r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	mieszarko-nasypywarka masy formierskiej	WIBOR 1M + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup
12.	31.08.2018r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	Samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup

W 2018r. podpisano umowę leasingu zwrotnego na zakup wiertarko- frezarki WFA3-200 oraz umowy leasingu samochodów.

W 2018 r. zakończyła się umowa leasingu zwrotnego tokarki karuzelowej KCI 250/320N oraz 5 samochodów osobowych. Tokarka i 4 samochody zostały wykupione na własność po cenie wykupu.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku przysze minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Nominalne raty leasingowe	Nominalne raty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych
Zobowiązania, z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
w ciągu jednego roku	2 467	4 932	2 273	4 642
od 1 do 5 lat	4 385	5 599	4 177	5 297
powyżej 5 lat			-	-
RAZEM	6 852	10 531	6 450	9 939
Pomniejszone o przysze odsetki	(402)	(592)		-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	6 450	9 939		

Przedmioty leasingu na dzień 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie	W odniesieniu do grup aktywów				Razem
	Grunty	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki	
2 obrabiarki		7 623			7 623
Oczyszczarka hakowa		3 042			3 042
Samochody			912		912
Suwnice		545			545
Stanowisko do sferoidyzacji z wyposażeniem		771		72	843
Mieszarko-nasypywarka masy formierskiej		219			219
Wartość bilansowa netto przedmiotów leasingu		12 200	912	72	13 184

Przedmioty leasingu na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	W odniesieniu do grup aktywów				Razem
	Grunty	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki	
2 obrabiarki		8 237			8 237
Samochody			1 111		1 111
Suwnice		2 502			2 502
piec indukcyjny		5 083			5 083
zespół chłodnicy				252	252
agregat wody				34	34
Stanowisko do sferoidyzacji z wyposażeniem		822		89	911
Mieszarko-nasypywarka masy formierskiej		310			310
Wartość bilansowa netto przedmiotów leasingu		16 954	1 111	375	18 440

18. Nieruchomości inwestycyjne

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	rok zakończony 31.12.2019	rok zakończony 31.12.2018
Stan na początek okresu	116	121
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	-	-
- zmiana przeznaczenia środków trwałych	-	-
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	5	5
- amortyzacji bieżącej	5	5
Stan na koniec okresu	111	116

W roku zakończonym 31.12.2019 oraz 31.12.2018 przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 28,6 tys. zł. Najemca dodatkowo ponosi koszty za dostarczone media oraz inne usługi świadczone przez wynajmującego w oparciu o złożone zamówienie. Czynsz podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem wzrostu podatku od gruntów i nieruchomości płaconego przez wynajmującego. Koszty konserwacji, bieżące naprawy i remonty zobowiązany jest do ponoszenia zgodnie z umową najemca.

19. Wartości niematerialne

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31.12.2019	31.12.2018
a) prace rozwojowe	389	703
b) oprogramowanie, patenty i licencje	390	435
a) dokumentacja	961	1 086
b) Znak towarowy	894	974
Razem	2 634	3 198

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2019-31.12.2019 r.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Oprogramowanie patenty i licencje</i>	<i>Znak towarowy</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	11 548	2 248	1 200	14 996
Nabycia		76		76
Wytworzenie				
Reklasyfikacja				
Likwidacja				
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	11 548	2 324	1 200	15 072
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	9 759	1 813	226	11 798
Odpis amortyzacyjny za okres	439	121	80	640
Reklasyfikacja				
Likwidacja				
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	10 198	1 934	306	12 438
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	1 789	435	974	3 198
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 350	390	894	2 634

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2018-31.12.2018 r.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Oprogramowanie patenty i licencje</i>	<i>Znak towarowy</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	11 309	1 992	1 200	14 501
Nabycia		260		260
Wytworzenie	239			239
Reklasyfikacja				0
Likwidacja		4		4
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	11 548	2 248	1 200	14 996
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	9 243	1 731	146	11 120
Odpis amortyzacyjny za okres	516	86	80	682
Reklasyfikacja				0
Likwidacja		4		4
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	9 759	1 813	226	11 798
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 066	261	1 054	3 381
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 789	435	974	3 198

20. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności

RAFAMET S.A. posiada 50% udziałów w firmie OOO „Stanrus-RAFAMET” z siedzibą w Moskwie. Wartość udziałów wynosi 5 tys. rubli. Spółka ta została powołana dla uczestnictwa w przetargach handlowych i pełni funkcje pośrednika handlowego na rynku wschodnim. Grupa zaprzestała wykazywać udział w stratach jednostki (ze względu na ujemne aktywa netto wspólnego przedsięwzięcia).

RAFAMET S.A. posiada 50% udziałów w spółce joint venture pod nazwą Hebei Rafamet Machinery Co.Ltd. z siedzibą w Chinach. Każdy z udziałowców objął 50% kapitału zakładowego. Wartość objętych udziałów przez RAFAMET S.A. w utworzonej spółce wynosi 815 tys. zł. Na dzień 31.12.2019 roku udziały nie zostały pokryte.

Zmiana stanu udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	Rok zakończony dnia 31.12.2019	Rok zakończony dnia 31.12.2018
Stan na początek okresu	-	-
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	-	-
- udział w zysku		
- przeliczenie udziału w zysku/ stracie jednostki działającej za granicą	-	-
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	-	-
- przeliczenie udziału w zysku/ stracie jednostki działającej za granicą	-	-
- udział w stracie	-	-
Stan na koniec okresu	-	-

21. Długoterminowe aktywa finansowe

Grupa posiada akcje i udziały niżej wymienionych spółek, które nie są notowane na giełdzie. Aktywa te wyceniane są w wartości godziwej. Odpisy aktualizujące tworzy się w pełnej wysokości, w oparciu o uzyskaną informację o negatywnych wynikach finansowych tych spółek.

W 2018 roku oraz w poprzednim roku, nie nabyto ani nie sprzedano posiadanych akcji i udziałów. Rozwiązano odpis aktualizujący posiadane akcje w spółce Polfer S.A. W związku z poprawą wyniku finansowego osiągniętego przez Spółkę.

Długoterminowe aktywa finansowe	31.12.2019	31.12.2018
a) udziały i akcje (nie notowane na giełdzie)	397	326
b) akcje (notowane na giełdzie)	-	-
c) rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	71
RAZEM	397	397

Wykaz posiadanych akcji i udziałów

Stan na	Nazwa i siedziba Spółki	Wartość wg cen nabycia akcji	Trwała utrata wartości	Wartość bilansowa akcji	% udziału w kapitale jednostki	% głosów w organie stanowiącym Spółki
31.12.2019		1 096	-699	397	x	x
	Polfer S.A. Warszawa, ul. Dzielna 60	814	-543	271	1,21	1,21
	Ferrex sp. z o.o. Poznań, ul. R.Maya 1	126	-	126	1,42	1,42
	Mex-Holding sp. z o.o. w likwidacji Warszawa, ul. Mokotowska 49	-	-	-	0,05	0,05
	Len S.A. w likwidacji Kamienna Góra, ul. Nadrzeczna 1a	156	-156	-	0,30	0,30
31.12.2018		1 096	-699	397	x	x
	Polfer S.A. Warszawa, ul. Dzielna 60	814	-543	271	1,21	1,21
	Ferrex sp. z o.o. Poznań, ul. R.Maya 1	126	-	126	1,42	1,42
	Mex-Holding sp. z o.o. w likwidacji Warszawa, ul. Mokotowska 49	-	-	-	0,05	0,05
	Len S.A. w likwidacji Kamienna Góra, ul. Nadrzeczna 1a	156	-156	-	0,30	0,30

22. Należności długoterminowe

Należności długoterminowe	31.12.2019	31.12.2018
Kaucja gwarancyjna	6	767

W należnościach długoterminowych na dzień 31.12.2019r. prezentowana jest wpłacona przez Spółkę zależną kaucja gwarancyjna na zabezpieczenie zwrotu przedmiotu leasingu wynikającego z umowy leasingu nr K 261592 z dnia 18.04.2018 r. podpisaną z Millennium Leasing Sp. z o.o. Przedmiotem leasingu jest suwnica o wartości 275 tys. zł. Okres trwania leasingu wynosi 5 lat. Zabezpieczenie umowy stanowi weksel in blanco oraz hipoteka na nieruchomości położonej w Kuźni Raciborskiej, objętej księgą wieczystą nr GL1R/00032536/6 do kwoty 466 tys. zł

W 2019 roku Spółka dokonała spłaty leasingu pieca indukcyjnego, tym samym rozliczona została wpłacona kaucja gwarancyjna oraz zwolnione zostały zabezpieczenia w formie weksla in blanco poręczonego przez Fabrykę Obrabiarek RAFAMET SA i hipoteka.

Należności długoterminowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	31.12.2019	31.12.2018
Od 1 roku do 3 lat	6	767
Od 3 lat do 5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
Należności długoterminowe brutto	6	767
odpis aktualizujący wartość należności	-	-
Należności długoterminowe netto	6	767

23. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2019	31.12.2018
Dokumentacja rozliczana w czasie	307	404
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	-	5
Oplaty serwisowe, wdrożenie programu, opłaty internetowe	2	6
Suma długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	309	415

24. Zapasy

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy	31.12.2019	31.12.2018
Materiały netto	6 130	5 664
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	7 697	7 435
Produkty gotowe	18	11
Towary	1 221	1 255

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Zapasy ogółem	15 066	14 365
- wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	4 800	4 800

W okresie zakończonym dnia 31.12.2019 r. Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość zapasów.

W roku zakończonym dnia 31.12.2019 roku zapasy do kwoty 4.800 tys. zł stanowiły zabezpieczenie umowy kredytowej zawartej z Bankiem Milenium S.A. dnia 14.09.2017 roku.

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa z tytułu umów z klientami	6 356	5 301
RAZEM	6 356	5 301

W związku ze stosowaniem przez Grupę od 01.01.2018 roku zapisów MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” z poz. „Zapasy” wyodrębniono poz. „Aktywa z tytułu umów z klientami”.

25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

25.1. Należności handlowe

Należności handlowe	31.12.2019	31.12.2018
od jednostek powiązanych	485	806
od pozostałych jednostek	26 438	33 413
Należności z tytułu dostaw i usług brutto:	26 923	34 219
odpisy aktualizujące wartość należności	421	421
Należności z tytułu dostaw i usług netto	26 502	33 798

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają określony termin płatności. Często warunki płatności są określone w przetargu publicznym i nie podlegają negocjacjom. Z wybranymi kontrahentami Spółki Grupy ustalają termin spłaty należności indywidualnie.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych

	31.12.2019	31.12.2018
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	421	343
Zwiększenia, w tym:	-	82
dokonanie odpisów na należności		82
Zmniejszenia w tym:	-	4
rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności		4
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na koniec okresu	421	421

W 2019 roku Grupa nie tworzyła odpisów aktualizujących należności handlowe

W 2018 r. Grupa utworzyła odpisy na należności z tytułu dostaw od odbiorcy z Nigerii w wysokości 82 tys. zł. Jest to ostatnia rata należna po wykonaniu przez RAFAMET S.A. montażu.

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	31.12.2019	31.12.2018
0-90	18 389	15 637
90-180	2 224	8 673
180-360	190	
powyżej 360	566	3 852
Przeterminowane brutto	5 554	6 057
Należności z tytułu dostaw i usług brutto	26 923	34 219
odpis aktualizujący wartość należności	421	421
Należności z tytułu dostaw i usług netto	26 502	33 798

Przeterminowane należności handlowe

	do 90 dni	91 - 180	181 - 360	pow. 360	RAZEM
31.12.2019					
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	1 451	765	2 243	1 095	5 554
odpisy aktualizujące wartość należności			82	339	421
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	1 451	765	2 161	756	5 133
31.12.2018					
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	4 454	292	10	1 301	6 057
odpisy aktualizujące wartość należności				339	339
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	4 454	292	10	962	5 718

Należności przeterminowane, ale nie uznane za nieściągalne nie zostały objęte odpisem.

25.2. Należności z tytułu kontraktów

	31.12.2019	31.12.2018
od jednostek powiązanych	-	-
od pozostałych jednostek	61 089	43 441
Należności z tytułu kontraktów brutto:	61 089	43 441
odpisy aktualizujące wartość należności		
Należności z tytułu kontraktów netto:	61 089	43 441

25.3. Pozostałe należności

	31.12.2019	31.12.2018
należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń	1 276	1 945
zaliczki na dostawy	1 409	1 292
pozostałe należności	255	44
należności od spółek w postępowaniu upadłościowym, likwidacyjnym	352	360
dochodzone na drodze sądowej	0	0
Pozostałe należności (brutto)	3 292	3 641
odpisy aktualizujące należności	395	370
Pozostałe należności (netto)	2 897	3 271

Należności od spółek w postępowaniu upadłościowym i likwidacyjnym w wysokości 352 tys. zł obejmują:

- Należności od FUM Poręba sp. z o.o. w wysokości 263 tys. zł. W związku z ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej majątku Spółki, należności objęto w 100% odpisem aktualizującym wartość.
- Należności od Fablok Chrzanów S.A. w wysokości 89 tys. zł. W związku z postępowaniem upadłościowym należności objęto w 100% odpisem aktualizującym.
- Pozostałe należności zasądzone objęte odpisem aktualizującym w wysokości 43 tys. zł.

25.4. Struktura walutowa należności krótkoterminowych brutto

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	69 056	49 983
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	22 248	30 958
waluta – EUR	5 356	7 287
przeliczone na PLN	22 126	30 440
waluta – USD	22	23
przeliczone na PLN	82	83
waluta – AUD	-	168
przeliczone na PLN	-	435
waluta – CZK	245	-
przeliczone na PLN	40	-
Należności krótkoterminowe	91 304	80 941

26. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2019	31.12.2018
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	138	138
Prowizja agenta za pośrednictwo	511	-
Energia rozliczana w czasie	62	70
Oplaty serwisowe, wdrożenie programu, opłaty internetowe	91	105
Koszty kontroli budynków	13	19

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Prace badawczo-rozwojowe	48	-
Dokumentacja rozliczana w czasie	102	102
Koszty finansowe rozliczane w czasie	26	26
Pozostałe	19	30
Suma krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych	1 010	490

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w banku	759	2 225
Środki pieniężne w kasie	91	110
RAZEM	850	2 335

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Struktura walutowa środków pieniężnych

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	585	450
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	265	1 885
waluta – EUR	59	145
przeliczone na PLN	245	608
waluta – USD	5	11
przeliczone na PLN	19	40
waluta – AUD	-	479
przeliczone na PLN	-	1 236
pozostałe waluty przeliczone na PLN	1	1

28. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. Grupa nie wykazuje aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

29. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe

29.1. Kapitał zakładowy

Seria/emisja Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji w szt.	Wartość jednostkowa w zł.	Wartość Serii/emisji wg wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A,B,C,D/ zwykle na okaziciela	Brak	1 363 290	10	13 633	Wpłata	01.07.1992

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

E/ zwykle na okaziciela	Brak	76 277	10	763	Wpłata	21.07.1994
F/ zwykle na okaziciela	Brak	2 879 134	10	28 791	Wpłata	21.12.2007
Razem liczba sztuk akcji		4 318 701				
Razem kapitał zakładowy				43 187		

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 10,00 PLN i zostały w pełni opłacone.

29.1.1. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

29.1.2. Znaczący akcjonariusze

Według stanu na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania tj. na dzień 08.04.2020 r. akcjonariuszami posiadającymi ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są:

29.2. VIII. Znaczący Akcjonariusze:

Według stanu na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania tj. na dzień 08.04.2020 roku. akcjonariuszami posiadającymi ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są:

Akcyonariusze	Liczba akcji	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA (%)
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Warszawa	2 042 214	20 422 140	47,29%	2 042 214	47,29%
PROMACK sp. z o.o.	714 120	7 141 200	16,54%	714 120	16,54%
SEZAM IX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	430 000	4 300 000	9,96%	430 000	9,96%
Krzysztof Jędrzejewski	345 455	3 454 550	8,00%	345 455	8,00%
Michał Tatarek z podmiotami powiązаныmi	261 735	2 617 350	6,06%	261 735	6,06%

29.3. Kapitał zapasowy

	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał zapasowy utworzony ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość	24 549	24 909
Ustawowo wymagana wartość	14 396	14 396
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	(442)
Z podziału zysku za rok poprzedni	1 196	82
RAZEM	40 141	38 945

29.4. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej

	31.12.2019	31.12.2018
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ceny nominalnej	13 034	13 034
RAZEM	13 034	13 034

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej został utworzony w 2007 roku z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 14 396 tys. zł., która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego w kwocie 1 362 tys. zł.

29.5. Niepodzielony zysk/(strata) oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Dodatkowo, Grupa w ramach kapitałów własnych wykazuje nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej, który został utworzony w 2007 r. z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad nominalną w kwocie 14 396 tys. zł, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego w kwocie 1 362 tys. zł.

Zgodnie z przepisami Kodeks Spółek Handlowych kapitał ten nie podlega wypłacie w formie dywidendy dla Akcjonariuszy.

Zwraca się uwagę, iż istnieje ograniczenie wynikające z umowy kredytowej z bankiem PKO BP S.A, o której mowa w nocy nr 29 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązującej Zarząd Spółki RAFAMET S.A. do nierekomendowania WZA wypłaty dywidendy w wysokości przekraczającej 50% zysku netto za rok obrotowy, za który zysk podlega podziałowi.

30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty w rachunku bieżącym	23 057	21 093
Pozostałe kredyty krótkoterminowe	5 770	6 129
Kredyty bankowe inwestycyjne długoterminowe	600	
Kredyt bankowy inwestycyjny krótkoterminowe	2 400	5 400
Pożyczka z WFOŚIGW	349	469
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	32 176	33 091
- długoterminowe	829	349
- krótkoterminowe	31 347	32 742
Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	31 347	29 742
Powyżej 12 miesięcy – do 3 lat	829	3 349*
Powyżej 3 lat		
Suma kredytów i pożyczek	32 176	33 091

* w tym kredyt inwestycyjny w wysokości 3.000 tys. zł prezentowany w bilansie jako kredyt krótkoterminowy.

Na dzień 31.12.2019 r. Grupa kapitałowa zmniejszyła zadłużenie z tytułu wykorzystania kredytów o 915 tys. zł i wynosiło 32.176 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. Spółka dominująca posiada zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 22.107 tys. zł i obejmowało ono kredyt w rachunku bieżącym na 13.758 tys. zł, kredyt w rachunku bieżącym w EUR 764 tys. EUR tj. 3.349 tys. PLN, kredyt obrotowy na 2.000 tys. zł oraz kredyt inwestycyjny w wysokości 3.000 tys. zł zaciągnięty na budowę hali.

Emitent w ciągu roku wykorzystywała środki kredytowe (kredyt w rachunku bieżącym) wynikające z umowy o limit kredytowy wielocelowy. Dostępność limitu w ramach ww. linii kredytowej w wysokości 15.000 tys. zł, zgodnie z aneksem nr 9 z dnia 15.02.2017 r. upływa dnia 15.02.2020 r. Oprocentowanie zostało ustalone na warunkach rynkowych Wibor 1M + marża banku. Umowę zawarto z PKO BP S.A. w Warszawie.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 11.832 tys. zł.

Końcowy okres spłaty kredytu inwestycyjnego przypada na dzień 20.03.2021 r., rozpoczęcie spłaty nastąpiło dnia 30.04.2016 r. Oprocentowanie zostało ustalone na warunkach rynkowych Wibor 3M + marża banku. Umowę zawarto z PKO BP S.A. w Warszawie.

Zadłużenie z tytułu kredytu inwestycyjnego na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 3.000 tys. zł.

W dniu 10.10.2019 roku Spółka dominująca zawarła umowę o kredyt obrotowy na realizację kontraktu w kwocie 3.000 tys. zł., z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie. Umowa została zawarta na warunkach finansowych Wibor1M + marża banku. Okres spłaty kredytu przypadał na dzień 31.07.2020 r. Zabezpieczenie kredytu stanowił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz cesja należności z kontraktów.

Zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 2.000 tys. zł.

Dnia 21.05.2019 roku Emitent podpisał z HSBC France S.A. Oddział w Polsce aneks nr 21 do umowy z dnia 14.10.2009 r. o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym, gwarancji i akredytyw do wysokości 6.000 tys. EUR.

Emitent może wykorzystywać niniejszy limit w następujący sposób:

- na gwarancje bankowe do wysokości 6.000 tys. EUR,
- kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 1.000 tys. EUR.

Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR 1M + marża bankowa.

Prowizje bankowe zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe.

Zabezpieczenie umowy stanowią :

- cesje wierzytelności przysługujące Emitentowi z tytułu zawartych kontraktów handlowych,
- poddanie się egzekucji w trybie art.777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego,
- pełnomocnictwo do rachunków bankowych Emitenta w banku.
- Zastaw rejestrowy na Karuzelowym Centrum Tokarskim KCI 600/800,
- Zastaw rejestrowy na Pionowym centrum obróbczym TBI VC 1270 Smart Mill
- Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

Określono termin dostępności limitu na dzień 26.06.2020 r.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 764 tys. EUR.

Emitent wykorzystuje kredyt w rachunku bieżącym zaciągnięty w mBank S.A. w Warszawie – umowa nr 19/052/16/Z/VV do kwoty 2.000 tys. zł, na mocy aneksu nr 5/18 z terminem spłaty do dnia 30.08.2019 r., na mocy aneksu nr 6/19 z dnia 28.08.2019 roku ustalono nowy termin spłaty kredytu przypadający na dzień 27.08.2020 roku .

- umowa została zawarta na warunkach finansowych WIBOR O/N + marża banku,
- prowizje od kredytu zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe,
- zabezpieczenie spłaty kredytu stanowią m.in.: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową Emitenta oraz cesja wierzytelności z kontraktu.

Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 1.926 zł.

Dnia 14.02.2019 r. Spółka dominująca zawarła aneks nr 20 do umowy o limit wierzytelności nr CRD/L/30025/09 z BNP Paribas Bank Polska S.A. do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. ,na mocy niniejszego aneksu spółka w ramach limitu na poziomie 8.000 tys. zł, będzie mogła korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł w okresie do dnia 15.02.2020r.

Na podstawie niniejszego aneksu Emitent może wykorzystywać przedmiotowy limit na:

- a) gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi, oraz gwarancje mieszane; w ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 8.000 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.02.2021 r., natomiast gwarancje do kwoty 3.500 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.02.2023 r.,
- b) walutowe transakcje terminowe do kwoty stanowiącej równowartość 2.000 tys. zł z terminem spłaty do 15.02.2020,
- c) kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 2.000 tys. zł z okresem spłaty do dnia 15.02.2020 r.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 0 tys. zł.

Dnia 20.04.2016 r. spółka zależna ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. zawarła umowę o factoring odwrotny z Bankiem Millennium S.A. do wysokości zadłużenia 1.000 tys. zł. Dnia 14.02.2017 r. spółka zależna zawarła aneks na mocy którego dostępny limit został obniżony do 900 tys. zł, zaś Bank umożliwił wykorzystanie faktoringu do płatności w walucie EUR, gdzie maksymalny cykl rozliczeniowy określony zostanie odrębnie dla każdego dostawcy.

Umowa została zawarta na warunkach rynkowych, koszty finansowe WIBOR 1M + marża, okres obowiązywania umowy na podstawie aneksu nr 5 został wydłużony do dnia 06.08.2020 r.

Zabezpieczenie umowy stanowi weksel in blanco spółki zależnej oraz hipoteka.

Dnia 25.07.2018 r. ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. zawarła aneks nr 7 do umowy zawartej z Bankiem Millennium S.A. o kredyt złotówkowy w rachunku bankowym do wysokości zadłużenia 6.200 tys. zł. Na mocy niniejszego aneksu ustalono nowy termin spłaty kredytu, który przypada na dzień 06.08.2020 r. Warunki finansowe umowy nie uległy zmianie. Zabezpieczeniem kredytu stanowi hipoteka kaucyjna oraz weksel in blanco wraz z deklaracją.

Dnia 14.09.2017 r. ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. zawarła umowę o kredyt złotówkowy obrotowy nr 10917/17/400/04 z późniejszymi zmianami z Bankiem Millennium S.A w wysokości 3.000 tys. zł z . Termin spłaty kredytu został ustalony do dnia 04.08.2020 roku na podstawie aneksu do umowy nr a2/10917/17/400/04. Zabezpieczenie kredytu stanowi zastaw na zapasach w wysokości 4.800 tys. zł oraz hipoteka kaucyjna oraz weksel in blanco wraz z deklaracją. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o WIBOR 1M + marża banku.

Zadłużenie Odlewni RAFAMET sp. z o.o. z tytułu zaciągniętych kredytów w instytucjach finansowych na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 10.069 tys. zł i kształtowało się następująco:

- kredyt w rachunku bieżącym zaciągnięty w Banku Millennium S.A. w Warszawie w kwocie 6.200 tys. zł (stan zadłużenia 5.950 tys. zł),
- pożyczka WFOŚiGW w Katowicach w kwocie 717 tys. zł (stan zadłużenia 349 tys. zł),
- kredyt obrotowy zaciągnięty w Banku Millennium S.A. w kwocie 3.000 tys. zł (stan zadłużenia 3.000 tys. zł),
- factoring odwrotny z Bankiem Millennium S.A. w kwocie 900 tys. zł (stan zadłużenia 770 tys. zł) .

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2019

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN/EUR]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PKO BP S.A	15 000 PLN	11 832 PLN	WIBOR 1M+ marża	15.02.2020 ^{2/}	Hipoteka do wysokości 18 000 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
PKO BP S.A.	12 000 PLN	3 000 PLN	WIBOR 3M+marża	20.03.2021	Hipoteka do wysokości 14 400 ^{1/} tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
mBank- limit kredytowy w rachunku bieżącym	2 000 PLN	1 926 PLN	WIBOR O/N + marża	27.08.2020	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową
mBank- kredyt obrotowy	3 000 PLN	2 000 PLN	WIBOR 1M+ marża	21.07.2020	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

HSBC Bank Polska S.A. kredyt w rachunku bieżącym	1 000 EUR	764 EUR 3 349 PLN	EURIBOR 1M+marża	26.06.2020	Cesja z kontraktów poddanie się egzekucji i pełnomocnictwo do rachunków
BNP Paribas Bank Polska S.A. kredyt w rachunku bieżącym	2 000 PLN	0	WIBOR 1M+ marża	15.02.2020 ^{3/}	Cesja należności z kontraktów i weksel In blanco
Bank Millenium S.A. kredyt w rachunku bieżącym	6 200 PLN	5 950 PLN	WIBOR 1M+marża	06.08.2020	Hipoteka oraz weksel in blanco z deklaracją
Bank Millenium S.A. Faktoring odwrotny	900 PLN	116 EUR /507 PLN oraz 263 PLN	WIBOR 1M+marża	06.08.2020	Hipoteka oraz weksel in blanco z deklaracją
Bank Millenium S.A. kredyt obrotowy	3 000 PLN	3 000 PLN	WIBOR 1M+marża	04.08.2020	Hipoteka kaucyjna, zastaw na zapasach do 4.800 tys zł i weksel in blanco
WFOŚIGW	717 PLN	349 PLN	0,95% re- dyskonta weksli NBP	15.11..2022	gwarancja bankowa poręczona przez RAFAMET S.A.
Razem:		32 176 PLN			

^{1/} Dnia 13.02.2020 roku został podpisany aneks do umowy kredytu inwestycyjnego, na mocy którego dokonano zmiany w zabezpieczeniu kredytu, polegającej na obniżeniu hipoteki łącznej kaucyjnej z 14.400 tys. zł do kwoty 4.200 tys. zł.

^{2/} Dnia 13.02.2020 roku został podpisany aneks do umowy kredytu w formie limitu kredytowego, na mocy którego uległ zmianie końcowy okres spłaty kredytu na dzień 15.02.2022r.

^{3/} Dnia 14.02. 2020 roku został podpisany aneks do umowy o limit wierzytelności, na mocy którego ustalono nowy termin spłaty kredytu do dnia 13.02.2021 roku.

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2018

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN/EUR]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PKO BP S.A	15 000 PLN	14 226	WIBOR 1M+ marża	15.02.2020	Hipoteka do wysokości 18 000 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
PKO BP S.A.	12 000 PLN	5 400	WIBOR 3M+marża	20.03.2021	Hipoteka do wysokości 14 400 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
mBank- limit kredytowy w rachunku bieżącym	2 000 PLN	977	WIBOR O/N + marża	31.08.2019	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową
mBank- kredyt obrotowy	2 500 PLN	2 500	WIBOR 1M+ marża	20.05.2019	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową
HSBC Bank Polska S.A. kredyt w rachunku bieżącym	1 000 EUR	0	EURIBOR 1M+marża	24.05.2019	Cesja z kontraktów poddanie się egzekucji i pełnomocnictwo do rachunków

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Raiffeisen Bank Polska S.A kredyt w rachunku bieżącym.	2 000 PLN	168	WIBOR 1M+ marża	15.02.2019	Cesja należności z kontraktów i weksel In blanco
Bank Millenium S.A. kredyt w rachunku bieżącym	6 200 PLN	5 722	WIBOR 1M+marża	06.08.2019	Hipoteka kaucyjna
Bank Millenium S.A Faktoring odwrotny	900 PLN	629	WIBOR 1M+marża	06.08.2019	Hipoteka oraz weksel in blanco z deklaracją
Bank Millenium S.A. kredyt obrotowy	3 000 PLN	3 000	WIBOR 1M+marża	05.08.2019	Hipoteka kaucyjna, zastaw na zapasach do 4.800 tys zł i weksel in blanco
WFOŚIGW	717 PLN	469	0,95% redyskonta weksli NBP	15.11..2022	gwarancja bankowa poręczona przez RAFAMET S.A.
Razem:		33 091			

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	28 320	33 091
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	3 856	-
waluta – EUR	880	-
Kredyty i pożyczki ogółem	32 176	33 091

Warunki wynikające z umowy o kredyt inwestycyjny z dnia 21.03.2014 r. (COVENANTS)

Zgodnie z aneksem do umowy kredytu inwestycyjnego z dnia 21.08.2015 r., RAFAMET S.A. był zobowiązany do :

- Przeprowadzania średniomiesięcznych obrotów w walucie polskiej lub w walucie wymiennej, za pośrednictwem rachunków PKO BP SA, w wysokości nie niższej niż 50% wartości przychodów rocznych. Weryfikacja tego wskaźnika następuje kwartalnie.
- Realizacji transakcji wymiany walutowej oraz transakcji zabezpieczających za pośrednictwem PKO BP SA. Weryfikacja tego wskaźnika następuje co pół roku.
- Utrzymywania wskaźnika Pokrycia Obsługi Długu, wyznaczonego jako stosunek sumy zysku netto, amortyzacji i odsetek w stosunku do sumy płatności odsetkowej i kapitałowej (spłaty kapitału wynikające z umów kredytowych), na poziomie nie niższym niż 1,2 w całym okresie kredytowania. Weryfikacja tego wskaźnika następuje kwartalnie.
- Utrzymania wskaźnika Dług netto/EBITDA, liczonego jako stosunek zadłużenia finansowego netto (zadłużenie z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych instrumentów dłużnych, leasingu finansowego, bieżącej raty leasingu operacyjnego, bez zobowiązań z tytułu wyceny transakcji walutowych, pomniejszone o stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) do EBITDA, na poziomie nie wyższym niż 3,5x. Weryfikacja tego wskaźnika następuje rocznie.

W przypadku niedotrzymania wymienionych warunków umowy marża banku zostanie podwyższona o 1,0 pkt procentowy od kolejnego okresu obrachunkowego. Ponadto w przypadku nie niespełnienia warunków podanych w pkt c i/lub d, Bank ma prawo żądać dodatkowych zabezpieczeń lub może wypowiedzieć umowę. Wykonanie zobowiązania w kolejnym okresie po podwyższeniu marży powoduje, że Bank obniży marżę do poziomu obowiązującego w umowie.

Na dzień 31.12.2019 r. Spółka dominująca wypełniła postanowienia umowy kredytowej.

Warunki wynikające z umowy o kredyt w ramach linii wielocelowej z dnia 17.02.2010 r. z późn. zm.(COVENANTS).

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Z datą 21.08.2015 r. podpisano aneks do umowy o kredyt w ramach linii wielocelowej z dnia 17.02.2010 r. Zgodnie z aneksem do umowy RAFAMET S.A. był zobowiązany do :

- a) Przeprowadzania średniomiesięcznych obrotów w walucie polskiej lub w walucie wymiennej, za pośrednictwem rachunków PKO BP SA, w wysokości nie niższej niż 50% wartości przychodów rocznych. Weryfikacja tego wskaźnika miała następować kwartalnie.
- b) Realizacji transakcji wymiany walutowej oraz transakcji zabezpieczających za pośrednictwem PKO BP SA na poziomie nie niższym niż 50% łącznej wartości transakcji walutowych przeprowadzonych. Weryfikacja tego wskaźnika miała następować co pół roku.
- c) Utrzymywania w okresie kredytowania wskaźnika Dług netto/EBITDA, liczonego jako stosunek zadłużenia finansowego netto (zadłużenie z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych instrumentów dłużnych, leasingu finansowego, bieżącej raty leasingu operacyjnego, bez zobowiązań z tytułu wyceny transakcji walutowych, pomniejszone o stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację), na poziomie nie wyższym niż 3,5x. Wskaźnik będzie weryfikowany rocznie na podstawie danych jednostkowych.

W przypadku niedotrzymania wymienionych warunków umowy podanych w pkt a, b, i c marża banku miała zostać podwyższona o 1,0 pkt procentowy od kolejnego okresu obrachunkowego. Wykonanie zobowiązania w kolejnym okresie po podwyższeniu marży powodowałaby, że Bank obniży marżę do poziomu obowiązującego w umowie. Ponadto w przypadku pogorszenia się w ocenie PKO BP SA sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy Bank ma prawo żądać dodatkowego zabezpieczenia wierzytelności.

PKO BP SA ma prawo wypowiedzieć Umowę w przypadku:

- a) Planowane do wypłaty kwoty zysku netto przypadające w okresie realizacji kredytu stanowią zagrożenia terminowości spłaty zobowiązania wobec PKO BP SA.
- b) Wysokość faktycznie dokonanej wypłaty zysku spowoduje zagrożenie terminowości spłaty zobowiązań wobec PKO BP SA.

Zgodnie z zapisami umowy kredytowej w przypadku naruszenia umowy kredytowej bank ma prawo żądania spłaty jakiegokolwiek zadłużenia przed pierwotnie ustalonym w Umowie terminem.

Na dzień 31.12.2019 r. Spółka dominująca wypełniła postanowienia umowy kredytowej.

Kredyt w rachunku bieżącym zaciągnięty przez spółkę zależną- umowa nr 5990/13/400/04 z późniejszymi zmianami zawarta z Bankiem Millennium SA:

„Kredytobiorca zobowiązuje się do utrzymywania w okresie do całkowitej spłaty zadłużenia wskaźnika poziomu zadłużenia na poziomie nie wyższym niż 0,75.

Wskaźnik weryfikowany będzie na podstawie jednostkowych sprawozdań finansowych w okresach rocznych

Wskaźnik liczony jako: (Suma bilansowa-Kapitał Własny)/ Suma bilansowa"

„Kredytobiorca zobowiązuje się do utrzymywania kapitałów własnych wraz z zyskiem roku bieżącego skorygowanym o wypłaty środków przez właścicieli, na poziomie nie niższym niż 14 000 000 PLN”

„Kredytobiorca zobowiązuje się do zapewnienia pochodzących z działalności gospodarczej wpływów na rachunek rozliczeniowy nie mniejszej niż 75% przychodów netto ze sprzedaży Kredytobiorcy”

„Kredytobiorca zobowiązuje się do zapewnienia obrotów powstałych w wyniku realizacji transakcji walutowych pomiędzy Bankiem a Kredytobiorcą, po zawarciu odrębnych umów w wysokości proporcjonalnej do udziału Banku w finansowaniu Kredytobiorcy, jednakże nie mniejszej niż 80% obrotu walutowego miesięcznie”

Spółka zależna wypełniła warunki covenants wynikające z zawartych umów kredytowych.

Grupa prezentuje w sprawozdaniu finansowym za rok 2018 kredyt długoterminowy w wysokości 3.000 tys. zł w pozycji „kredyty krótkoterminowe”

31. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	2 696	2 440

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Rezerwy na nagrody jubileuszowe	7 516	7 335
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu niewykorzystane urlopów - krótkoterminowe	742	786
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii - krótkoterminowe		
Razem rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym:	10 954	10 561
- długoterminowe	8 915	8 458
- krótkoterminowe	2 039	2 103

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną na dzień 31 grudnia 2019 oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych.

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyceny na dzień sprawozdawczy są następujące:

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Stopa dyskontowa (%)</i>	2,0% w RAFAMET S.A. 2,1% w spółce zależnej	2,9% w RAFAMET S.A. 3,1% w spółce zależnej
<i>Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)</i>	0% w 2020 w RAFAMET S.A oraz 1,5% w spółce zależnej	1,7% w 2019 w RAFAMET S.A oraz 0,3% w spółce zależnej

Podsumowanie rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Zmiany w stanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	31.12.2019	31.12.2018
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu sprawozdawczego	2 440	2 489
Koszty bieżącego zatrudnienia	90	86
Koszty odsetek	63	67
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
(Zyski) straty aktuarialne	305	205
Wypłacone świadczenia	(202)	(407)
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego	2 696	2 440

31.1. Zmian stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody jubileuszowe	Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu niewykorzystanych urlopów
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	2 440	7 335	786
Utworzenie rezerwy	341	712	426
Rozwiązanie rezerwy	0	0	0
Wykorzystanie rezerwy	85	531	470
Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w tym:	2 696	7 516	742
- długoterminowe	2 403	6 512	0

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

- krótkoterminowe	293	1 004	742
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 489	7 087	988
Utworzenie rezerwy	128	463	925
Rozwiązanie rezerwy	0	0	662
Wykorzystanie rezerwy	177	215	465
Na dzień 31 grudnia 2018 roku, w tym:	2 440	7 335	786
- długoterminowe	2 144	6 314	0
- krótkoterminowe	296	1 021	786

32. Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne

32.1. Zmiany stanu pozostałych rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych

	RAZEM	Rezerwy na naprawy gwaran- cyjne	Pozostałe rezerwy	Rezerwy na prowiz- je
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	2 166	170	24	1 972
Utworzone w ciągu roku obrotowego	2 375		2 215	160
Wykorzystane	2 354		1 032	1 322
Rozwiązania				
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	2 187	170	1 207	810
- krótkoterminowe	2 187	170	1 207	810
- długoterminowe	-	-		-
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 677	200	1 016	1 461
Utworzone w ciągu roku obrotowego	1 390	70	131	1 189
Wykorzystane	1 900	100	1 122	678
Rozwiązania	1		1	
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	2 166	170	24	1 972
- krótkoterminowe	2 166	170	24	1 972
- długoterminowe	-	-		-

32.2. Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Grupa tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i 1 rocznym lub 2 letnim okresie gwarancyjnym na wszystkie sprzedane produkty. Koszty z tytułu utworzonych rezerw Grupa wykazuje w ramach kosztów sprzedaży.

32.3. Rezerwy na prowizje

Pozycja obejmuje rezerwę na prowizję dotyczącą pośrednictwa sprzedanych maszyn. Koszty z tytułu utworzonych rezerw na prowizje Grupa wykazuje w ramach kosztów sprzedaży.

33. Zobowiązania długoterminowe

Pozycja obejmuje zatrzymaną płatność wobec wykonawcy oddanej do użytkowania w 2015 roku Hali Montażu II tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy, płatne do lutego 2025 roku.

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania długoterminowe	48	96

34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, z tytułu kontraktów oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20 075	20 290
Wobec jednostek powiązanych	72	6
Wobec pozostałych jednostek	20 003	20 284

Pozostałe zobowiązania

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 045	1 905
Pozostałe zobowiązania	324	405
Zobowiązania z tytułu zatrzymanej kaucji	44	225
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	631	431
Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych	-	42
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	2 749	2 398
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	612	608
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	10	42
Pozostałe zobowiązania budżetowe PPK	47	-
Pozostałe zobowiązania budżetowe	14	18
Zaliczki na dostawy	3 024	1 574
Zobowiązania z tytułu kontraktów	1 312	1 858
Zaliczki do kontraktów	23 780	13 155
	34 592	22 661

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu dostaw i usług

Przeterminowane zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31.12.2019	31.12.2018
0-90	7 349	9 873
90-180	598	987
180-360	727	348
powyżej 360	254	173
Przeterminowane zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8 928	11 381

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31.12.2019	31.12.2018
0-90	11 147	8 909
90-180		
180-360		
powyżej 360		
Przeterminowane zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8 928	11 381
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem	20 075	20 290

Pozostałe zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego	31.12.2019	31.12.2018
---	------------	------------

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

okresie spłaty		
0-90	34 592	22 661
90-180		
180-360		
powyżej 360		
Pozostałe zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	34 592	22 661

Struktura walutowa zobowiązań krótkoterminowych bez kredytów i leasingów

	31.12.2019	31.12.2018
w walucie polskiej	32 955	22 743
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	21 712	20 208
waluta - EUR	5 001	4 376
przeliczone na PLN	21 578	18 901
waluta - USD	1	1
przeliczone na PLN	5	2
waluta - CZK	692	4
przeliczone na PLN	119	1
waluta - AUD	-	472
przeliczone na PLN	-	1 294
waluta - GBP	2	2
Pozostałe waluty przeliczona PLN	10	10
Zobowiązania handlowe i pozostałe ogółem	54 667	42 51

35. Inne rozliczenia międzyokresowe

Inne rozliczenia międzyokresowe	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe (dotacje):	1 106	1 261
Krótkoterminowe (dotacje):	155	155
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	1 261	1 416

Pozycja obejmuje wartość dotacji otrzymanych na sfinansowanie poniesionych kosztów wytworzenia środków trwałych objętych projektem celowym. Rozliczenie przychodów następuje stopniowo przez szacowany okres użytkowania dotowanego aktywa.

36. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	<i>rok zakończony</i> 31.12.2019 r.	<i>rok zakończony</i> 31.12.2018 r.
Zmiana stanu wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej <i>zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów</i>	8 150	-4 140
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	-200	-371

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz wyceny instrumentów finansowych	3 518	2 775
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	32	18
Inne korekty	-879	-
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	10 621	-1 718
Zmiana stanu wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych	-414	514
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne odniesiona bezpośrednio na kapitał własny	305	205
Inne korekty	2	-
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	-107	719
Zmiana stanu wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej zapasów	-701	4 157
Zysk z lat ubiegłych MSSF 15	-	372
Zmiana stanu zapasów dotyczących inwestycji	-	1 940
Zmiana stanu zapasów wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	-702	6 469
Zmiana stanu wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej należności	-10 272	-17 093
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	-195	173
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	-	20
Zmiana stanu należności wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	-10 467	-16 900

37. Nakłady inwestycyjne

W 2019 na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych zostały poniesione wydatki w wysokości 6.710 tys. zł.

W roku 2020 wydatki inwestycyjne wyniosą około 8.000 tys. zł. głównie na zakup , modernizację i kontynuację budowy obrabiarek do własnego parku maszynowego.

38. Zobowiązania warunkowe

	31.12.2019	31.12.2018	Zmiana (w tys. zł)
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	6 993	9 382	(2 389)
Razem zobowiązania warunkowe	6 993	9 382	(2 389)

W dniu 11.05.2018 r. Spółka dominująca zawarła umowę ramową o udzielenie gwarancji kontaktowych w ramach limitu odnawialnego z Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A z siedzibą w Warszawie w wysokości 2.000 tys. zł. Przedmiotem niniejszej umowy jest udzielanie przez ubezpieczyciela gwarancji :

- zapłaty wadium
- należytego wykonania kontraktu,
- należytego usunięcia wad i usterek,
- zwrotu zaliczki

Koszty i opłaty z tytułu wystawiania gwarancji zostały ustalone na poziomie cen rynkowych.

Dostępność limitu została ustalona na okres do dnia 10.05.2020 r. na mocy aneksu nr 1 do umowy z dnia 06.05.2019r.

Dnia 21.05.2019 roku Emitent podpisał z HSBC France S.A. Oddział w Polsce aneks nr 21 do umowy z dnia 14.10.2009 r. o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym, gwarancji i akredytyw do wysokości 6.000 tys. EUR.

- Emitent może wykorzystywać niniejszy limit w następujący sposób:
- na gwarancje bankowe do wysokości 6.000 tys. EUR,
- kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 1.000 tys. EUR.

Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR 1M + marża bankowa.

Prowizje bankowe zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe.

Zabezpieczenie umowy stanowią :

- cesje wierzytelności przysługujące Emitentowi z tytułu zawartych kontraktów handlowych,
- poddanie się egzekucji w trybie art.777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego,
- pełnomocnictwo do rachunków bankowych Emitenta w banku.
- Zastaw rejestrowy na Karuzelowym Centrum Tokarskim KCI 600/800,
- Zastaw rejestrowy na Pionowym centrum obróbczym TBI VC 1270 Smart Mill

Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

Określono termin dostępności limitu na dzień 26.06.2020 r.

Dnia 14.02.2019 r. Spółka dominująca zawarła aneks nr 20 do umowy o limit wierzytelności nr CRD/L/30025/09 z BNP Paribas Bank Polska S.A. do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. ,na mocy niniejszego aneksu spółka w ramach limitu na poziomie 8.000 tys. zł, będzie mogła korzystać z kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł w okresie do dnia 15.02.2020r.

Na podstawie niniejszego aneksu Emitent może wykorzystywać przedmiotowy limit na gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi, oraz gwarancje mieszane; w ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 8.000 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.02.2021 r., natomiast gwarancje do kwoty 3.500 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.02.2023 r.,

Udzielone poręczenia dotyczą spółki zależnej Odlewnia RAFAMET sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2019 r. Spółka dominująca posiadała zobowiązania warunkowe w spółce zależnej z tytułu poręczenia dla spółki zależnej, która dnia 06.08.2015r. zawarła z Bankiem PKO BP S.A. umowę o udzielenie gwarancji bankowej do kwoty 731,5 tys. zł. Gwarancja ta stanowi zabezpieczenie spłaty pożyczki w WFOŚ i GW w Katowicach zaciągniętej przez spółkę zależną.

Zobowiązania warunkowe obejmują wartość gwarancji i regwarancji dobrego wykonania kontraktu, udzielonych kontrahentom Grupy przez banki.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Poniżej przedstawiono tabele charakteryzujące zadłużenie pośrednie i warunkowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

L.P.	BENEFICJENT / KRAJ	RODZAJ GWARANCJI	KWOTA w tys. (zł)	TERMIN WAŻN.	ZABEZPIECZENIE
1.	PT Eltran/Indonezja	gwarancja dobrego wykonania kontraktu	383	28.03.2020r.	cesja globalna z kontraktów
2.	PT Eltran/Indonezja	gwarancja dobrego wykonania kontraktu	284	30.03.2020r.	cesja globalna z kontraktów
3.	STEP LLC/Rosja	gwarancja dobrego wykonania	176	28.12.2020r.	cesja globalna z kontraktów
4.	Switch Means/Tajwan	gwarancja dobrego wykonania	470	30.09.2020r.	cesja globalna z kontraktów
5.	AKKOL/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	276	29.01.2020r.	cesja globalna z kontraktów
6.	Przewozy Regionalne Warszawa/Kędzierzyn Koźle	gwarancja dobrego wyk. I rękojmi	84	15.07.2021r.	cesja globalna z kontraktów
7.	Sinochem Commerce/Chiny	gwarancja przetargowa	77	18.04.2020r.	cesja globalna z kontraktów
8.	PKP Intercity	gwarancja przetargowa	15	18.01.2020r.	cesja globalna z kontraktów
9.	PKP Intercity	gwarancja przetargowa	45	20.01.2020 r.	cesja globalna z kontraktów
10.	Metro Warszawskie	gwarancja dobrego wykonania	140 ^{1/}	05.01.2022r.	cesja globalna z kontraktów
11.	Colas Rail/Egipt	gwarancja redukcyjna	419	30.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
12.	Colas Rail/Egipt	gwarancja redukcyjna	271	30.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
13.	PKP Intercity	gwarancja dobrego wykon kontraktu i rękojmi	111	30.06.2022r.	cesja globalna z kontraktów
14.	Przewozy Regionalne	gwarancja należytego wykonania	21	01.11.2020r.	weksle in blanco
15.	ZARMEN FPA	gwarancja należytego wykonania	659	07.10.2021r.	cesja globalna z kontraktów
16.	Swastik/Indie	regwarancja dobrego wykonania	362	14.07.2022r	cesja globalna z kontraktów
17.	PKP Intercity Remtrak	gwarancja dobrego wykonania	160	27.01.2023 r	cesja globalna z kontraktów
18.	PKP Intercity Remtrak	gwarancja dobrego wykonania	200	27.01.2023 r	cesja globalna z kontraktów
19.	PKP Intercity Remtrak	gwarancja dobrego wykonania	210	27.01.2023 r	cesja globalna z kontraktów
20.	PKP Intercity Remtrak	gwarancja dobrego wykonania	95	27.01.2023 r	cesja globalna z kontraktów

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

21.	PKP Intercity Remtrak	gwarancja dobrego wykonania	115	27.01.2023 r	cesja globalna z kontraktów
22.	PKP Intercity Remtrak	gwarancja dobrego wykonania	118	27.01.2023 r	cesja globalna z kontraktów
23.	MASTAL P.P.	gwarancja płatności	259	31.03.2020r.	cesja globalna z kontraktów
24.	Tangshang Baichuan/Singapur	regwarancja na dobre wykonanie	988	28.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
25.	deNB Mechelem/Belgia	gwarancja dobrego wykonania	221	31.01.2021r.	cesja globalna z kontraktów
26.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	261	21.02.2021r.	cesja globalna z kontraktów
27.	POSCO Engineering/Korea Południowa	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	315	08.02.2021r.	cesja globalna z kontraktów
28.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	36	30.07.2020r.	cesja globalna z kontraktów
29.	MTR Corporation / Australia	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	222	14.05.2021r.	cesja globalna z kontraktów
	RAZEM		6 993		

Poniżej przedstawiono tabele charakteryzujące zadłużenie pośrednie i warunkowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

L.P.	BENEFICJENT / KRAJ	RODZAJ GWARANCJI	KWOTA w tys. (zł)	TERMIN WAŻN.	ZABEZPIECZENIE
1.	GUANGZU Metro/Chiny L8	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	210	14.04.2019r.	cesja globalna z kontraktów
2.	GUANGZU Metro/Chiny L14	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	395	14.01.2019	cesja globalna z kontraktów
3.	Siemens Malaysia Sdn/Malezja	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	247	14.08.2019r.	cesja globalna z kontraktów
4.	Switch Means/Tajwan	gwarancja dobrego wykonania	475	30.09.2020r.	cesja globalna z kontraktów
5.	AKKOL/Turcja	gwarancja dobrego wykonania	279	29.01.2020	cesja globalna z kontraktów
6.	Przewozy Regionalne Warszawa/Kędzierzyn Koźle	gwarancja dobrego wykonania i rękojmi	84	15.07.2021r.	cesja globalna z kontraktów
7.	HAL/Indie	gwarancja dobrego wykonania	151	19.06.2019r.	cesja globalna z kontraktów
8.	MPK Wrocław	gwarancja przetargowa	60	11.02.2019	cesja globalna z kontraktów

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

9.	SAR/Arabia Saudyjska	regwarancja przetargowa	149	13.02.2019r.	cesja globalna z kontraktów
10.	Colas Rail/Egipt	gwarancja należytego wykonania	423	14.11.2019r	cesja globalna z kontraktów
11.	Colas Rail/Egipt	gwarancja należytego wykonania	274	13.11.2019r	cesja globalna z kontraktów
12.	Colas Rail/Egipt	gwarancja redukcyjna	423	30.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
13.	Colas Rail/Egipt	gwarancja redukcyjna	274	30.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
14.	PKP Intercity	gwarancja dobrego wykon kontraktu i rękojmi	369	30.03.2022r.	cesja globalna z kontraktów
15.	Israel Railways/Izrael	gwarancja zwrotu zaliczki	0	31.05.2019	cesja globalna z kontraktów
16.	Przewozy Regionalne	gwarancja należytego wykonania	21	01.11.2020r.	weksle in blanco
17.	ZARMEN FPA	gwarancja należytego wykonania	659	07.10.202 r.	cesja globalna z kontraktów
18.	FARAB International/ZEA	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	470	30.06.2019r.	linia wielocelowa
19.	Metro Warszawskie Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	12	30.01.2019r.	weksle in blanco
20.	CRRC Qingdao/Chiny	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	876	01.02.2019r.	cesja globalna z kontraktów
21.	Project Build General/Arabia Saudyjska	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	366	30.11.2019r.	cesja globalna z kontraktów
22.	Mazon M Al.-Saeed/Arabia Saudyjska	gwarancja dobrego wykonania	507	30.11.2019	cesja globalna z kontraktów
23.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	200	14.03.2019r.	cesja globalna z kontraktów
24.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	200	14.03.2019r.	cesja globalna z kontraktów
25.	deNB Mechelem/Belgia	gwarancja dobrego wykonania	223	31.01.2021r.	cesja globalna z kontraktów
26.	PKP CARGOTABOR	gwarancja dobrego wykonania i rękojmi	24	30.07.2019r.	cesja globalna z kontraktów
27.	Delhi Metro Rail/Indie	regwarancja przetargowa	29	30.06.2019r	cesja globalna z kontraktów
28.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	264	21.02.2021	cesja globalna z kontraktów
29.	POSCO Engineering/Korea Południowa	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	318	08.02.2021r.	cesja globalna z kontraktów
30.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	221	14.09.2019r.	cesja globalna z kontraktów
31.	SINOCHEM INTER/Chiny	gwarancja dobrego wykonania	450	10,04,2019r.	cesja globalna z kontraktów
32.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	36	30.07.2020r.	cesja globalna z kontraktów
33.	Tata Steel Limited/Indie	regwarancja dobrego wykonania	48	15.05.2019r.	cesja globalna z kontraktów
	RAZEM		9 382		

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

39. Sprawy sądowe

W okresie objętym raportem Spółki Grupy nie były stroną postępowań dotyczących zobowiązań albo wierzytelności toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego i organem administracji publicznej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych.

40. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

41. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

Transakcje z podmiotami powiązanymi (w tys. zł)

Podmiot powiązany	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych	
	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18	za rok zakończony 31.12.19	za rok zakończony 31.12.18	za rok zakończony 31.12.19	za rok zakończony 31.12.18
OOO STANRUS – RAFAMET - z tytułu dostaw i pozostałe	485	806	88	6	431	4 112	77	19
OOO STANRUS – RAFAMET - z tytułu kontraktu								
Razem	485	806	88	6	431	4 112	77	19

Ilość akcji będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących przedstawia się następująco:

Osoba zarządzająca	łączna liczba akcji	wartość nominalna akcji
<i>Stan na dzień 31.12.2019</i>		
E. Longin Wons	30.059 szt.	300 590 zł.
Maciej Michalik	5.000 szt.	50 000 zł.
Michał Tatarek	216 000 szt.	2 160 000 zł.
Paweł Sułecki	7.729 szt.	77 290 zł.

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

<i>Stan na dzień 31.12.2018</i>		
E. Longin Wons	28 000 szt.	280 000 zł.
Maciej Michalik	4.822 szt.	48 220 zł.
Michał Tatarek	216 000 szt.	2 160 000 zł.

41.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Agencja Rozwoju Przemysłu SA z siedzibą w Warszawie jest właścicielem 47,29% akcji zwykłych RAFAMET S.A. (31 grudnia 2018: 47,29 %).

41.2. Jednostka stowarzyszona

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiada 50% udział w spółce OOO *STANRUS RAFAMET* w Moskwie. (31 grudnia 2018: 50%) oraz 50% udziałów w spółce joint venture pod nazwą Hebei Rafamet Machinery Co.Ltd. z siedzibą w Chinach. (31 grudnia 2018: 50%)

41.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązаныmi, mają charakter rynkowy i są dokonywane wyłącznie na warunkach rynkowych.

41.4. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej.

41.5. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie sprawozdawczym Grupa nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.

41.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

41.6.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zarząd jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	687	746
Nagrody jubileuszowe		
Świadczenia po okresie zatrudnienia		
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy		
Rada Nadzorcza jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	425	425
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Zarządy jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	501	477
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Rada Nadzorcza jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	27	26

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Razem	1 640	1 674

41.6.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	784	767
Nagrody jubileuszowe	35	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	10
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	20	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	839	777

42. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. - podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku w podziale na rodzaje usług:

<i>Rodzaj usługi</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Badanie rocznych sprawozdań finansowych spółek oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego	48,0	46,6
Przeгляд sprawozdań finansowych spółek oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego	32,0	20,5
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi poświadczające	5,9	-
Razem	85,9	67,1

Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

- Umowa z dnia 05.06.2019 r. zawarta z spółką UHY ECA Audyt Spółka z o.o. Sp. k. (01-377 Warszawa, ul. Połczyńska 31A) na wykonanie przeglądu śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień 30.06.2019 r. oraz na dzień 30.06.2020 r. i badania jednostkowego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2019 oraz 2020.
- ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. zawarła ze spółką UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. umowę w zakresie usługi weryfikacji wyliczenia wartości współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej „Ei”. Komitet Audytu RAFAMET S.A. dnia 26.11.2019 r. pozytywnie zaopiniował możliwość współpracy spółki zależnej z firmą audytorską UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp.k.w tym zakresie.
- Umowa z dnia 24.06.2019 r. zawarta z spółką UHY ECA Audyt Spółka z o.o. Sp. k. (01-377 Warszawa, ul. Połczyńska 31A) na wykonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Odlewni RAFAMET sp. z o.o. na dzień 30.06.2019 r. oraz 30.06.2020 roku i badania jednostkowego sprawozdania finansowego Odlewni RAFAMET sp. z o.o. za rok 2019 oraz 2020.

43. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Grupa monitoruje ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

43.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa wykorzystuje zewnętrzne finansowanie o oprocentowaniu zmiennym. W 2019 roku Grupa zmniejszyła zadłużenie kredytowe oraz obniżyła zadłużenie z tytułu leasingu.

43.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych kontraktów w EUR. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Wysoki udział sprzedaży eksportowej w przychodach Grupy (około 70-75%) generuje wysokie ryzyko kursowe, szczególnie istotne w przypadku kontraktów zawartych na dłuższe okresy czasu.

Na ograniczenie ryzyka kursowego wpływa realizacja zakupów komponentów i materiałów w walutach sprzedaży wyrobów gotowych. Materiały importowane lub wyrażone w walucie stanowią ok.43% materiałów stosowanych w produkcji.

43.3. Ryzyko cen materiałów

Produkcja Grupy ma charakter materiałochłonny, a udział wyrobów hutniczych i komponentów w postaci części maszyn i urządzeń elektrotechnicznych w kosztach produkcji jest wysoki. Dlatego wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób może wpływać na ryzyko wzrostu kosztów produkcji i kształtowania się rentowności sprzedaży.

43.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Grupy jest ściśle związane z działalnością podstawową. Klienci poddawani są wstępnej weryfikacji i zobowiązani są do przedstawienia zabezpieczeń finansowych. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

43.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, umowy leasingu finansowego oraz kredyt kupiecki.

Posiadane środki pieniężne, uzyskane z tytułu zrealizowanej sprzedaży oraz z kredytu pozwoliły na utrzymanie płynności Grupy na poziomie porównywalnym z ubiegłym rokiem. Wskaźnik bieżącej płynności, który określa

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

stopień wypłacalności jednostek wyniósł 1,29. Grupa posiada zdolność do regulowania zobowiązań bieżących. Wskaźnik szybkiej płynności wyniósł 1,12.

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza porównawcza podstawowych wskaźników płynności :

Lp.	Rodzaj wskaźnika płynności	31.12.2019	31.12.2018	Optymalna wartość
1.	Wskaźnik płynności I	1,29	1,28	1,3-2,0
2.	Wskaźnik płynności II	1,12	1,10	1,0

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	Na żądanie	Do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Pow. 5 lat
31 grudnia 2019 roku		56 739	5 054	
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	31 347	829	
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu		2 273	4 177	
Zobowiązania tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		23 119	48	
31 grudnia 2018 roku		57 640	8 742	
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	29 742	3 349*	
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu		4 642	5 297	
Zobowiązania tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		23 256	96	

*Kredyt inwestycyjny w wysokości 3.000 tys. zł w bilansie na dzień 31.12.2018 r. zaprezentowano jako zobowiązanie krótkoterminowe z uwagi na niewypełnienie postanowień umowy kredytowej.

44. Instrumenty finansowe

a) Instrumenty pochodne

Na dzień 31.12.2019 roku. Spółki Grupy nie posiadają zawartych umów typu forward.

W kwietniu 2019 roku Spółka dominująca zamknęła kontrakt terminowy, zawarty dnia 07.05.2018 roku z Raiffeisen BP S.A. na dostawę 2.000 tys. EUR. z kursem transakcyjnym forward 4,3160 zł za EUR i datą rozliczenia ustaloną na dzień 29.04.2019 roku.

Dnia 08.04.2019 roku rozliczono poprzez dostawę 1.000 tys. EUR po kursie 4,3068 zł, (średni kurs EUR wg. NBP 4,2897 zł)

Dnia 17.04.2019 roku rozliczono poprzez dostawę 400 tys. EUR po kursie 4,3083 zł, (średni kurs EUR wg. NBP 4,2750 zł)

Dnia 29.04.2019 roku rozliczono pozostałą kwotę tj. 600 tys. EUR po kursie transakcyjnym tj. 4,3160 zł. (średni kurs EUR wg. NBP 4,2906 zł)

Ogółem Spółka dominująca uzyskała przychód finansowy w wysokości 55,8 tys. zł.

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

b) Pozostałe instrumenty finansowe

Grupa korzysta z innych instrumentów finansowych obejmujących: umowy leasingu finansowego z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy.

Grupa posiada też takie instrumenty finansowe jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Jedynie instrumenty pochodne zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej.

44.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Na dzień 31.12.2019 r. oraz na dzień 31.12.2018 r. według oceny Grupy wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu dostaw i usług, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega istotnie od ich wartości bilansowych.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

01-12.2019

	Przychody/ (koszty) z tytułu odse- tek	Zyski/ (stra- ty) z tytułu różnic kur- sowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizują- cych	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Zyski/ (stra- ty) ze sprze- daży instru- mentów finansowych	Pozostałe
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4	(145)	(32)	(7)		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1	492		(106)		
RAZEM	5	347	(32)	(113)		

	Przychody/ (koszty) z tytułu odse- tek	Zyski/ (stra- ty) z tytułu różnic kur- sowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizują- cych	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Zyski/ (stra- ty) ze sprze- daży instru- mentów finansowych	Pozostałe
Zobowiązania finansowe						
zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe finansowe	(116)	(24)		(13)		
kredyty	(1 172)					
zobowiązania z tytułu leasingu	(343)					
RAZEM	(1 631)	(24)	0	(13)		

01-12.2018

	Przychody/ (koszty) z tytułu odse- tek	Zyski/ (stra- ty) z tytułu różnic kur- sowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktua- lizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Zyski/ (stra- ty) ze sprze- daży instru- mentów finansowych	Pozostałe
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4	(418)	(71)	741		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1	(498)		(139)		

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

RAZEM	5	(916)	(71)	602		
	Przychody/ (koszty) z tytułu odse- tek	Zyski/ (stra- ty) z tytułu różnic kur- sowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktua- lizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Zyski/ (stra- ty) ze sprze- daży instru- mentów finansowych	Pozostałe
Zobowiązania finansowe						
zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe finansowe	(60)	15		9		
kredyty	(1 262)					
zobowiązania z tytułu leasingu	(353)			(17)		
RAZEM	(1 675)	15	0	(8)		

44.2. Analiza wrażliwości

Działalność Grupy wiąże się z ekspozycją na ryzyko finansowe zmian kursów walut i stóp procentowych. Stopień wrażliwości Grupy na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. 10% to stopa wrażliwości wykorzystywana w wewnętrznych raportach dotyczących ryzyka walutowego. Analiza wrażliwości obejmuje nierozliczone pozycje denominowane w walutach obcych. Wartość dodatnia poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku i zwiększenie kapitału własnego towarzyszące wzmocnieniu się kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%. W przypadku 10-proc. osłabienia PLN w stosunku do danej waluty obcej wartość ta byłaby ujemna, a wpływ na zysk i kapitały własne byłby odwrotny.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) a ich potencjalną wartością księgową przy założonych wzrostach/spadkach kursów walut. Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe spadła w bieżącym okresie.

Narażenie Grupy na ryzyko stopy procentowej związane jest z aktywami i zobowiązaniami finansowymi. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na stopy procentowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej.

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),

1% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),

1% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej).

Wrażliwość Grupy na ryzyko stopy procentowej wzrosło w bieżącym okresie.

Poniżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO WALUTOWE

	Wartość wyrażona w walucie (w tys.):					Wartość po przeliczeniu
	EUR	USD	CZK	AUD	GBP	
31.12.2019						
Aktywa finansowe (+):						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	5 356	22	245			22 241
Należności kontraktowe nie pokryte zaliczką	7 285					30 088
Pozostałe aktywa finansowe						-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	59	5	2			262
Zobowiązania finansowe (-):						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	(880)					(3 859)
Leasing finansowy						
Pochodne instrumenty finansowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(1 328)		(692)		(2)	(5 954)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	10 492	27	(445)		(2)	42 778
31.12.2018						
Aktywa finansowe (+):						
Pożyczki						-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	7 282	22		168		30 928
Należności kontraktowe nie pokryte zaliczką	6 919					28 898
Pozostałe aktywa finansowe						-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	146	11	7	479		1 887
Zobowiązania finansowe (-):						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne						
Leasing finansowy	(233)					(1 033)
Pochodne instrumenty finansowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(1 264)		(4)	(472)	(2)	(6 910)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	12 850	33	3	175	(2)	53 770

* wyłączono ze zobowiązań finansowych zaliczki, zobowiązania budżetowe i pracownicze

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO WALUTOWE

	Wahania kursu	Wpływ na wynik finansowy:					Wpływ na inne dochody całkowite:		
		EUR	USD	CZK	AUD/GBP	razem	EUR	USD	razem
31.12.2019									
Wzrost kursu walutowego	10%	3 464	8	(6)	0/(1)	3 465			-
Spadek kursu walutowego	-10%	(3 464)	(8)	6	0/1	(3 465)			-
31.12.2018									
Wzrost kursu walutowego	10%	4 316	10	0	30/(1)	4 355			-
Spadek kursu walutowego	-10%	(4 316)	(10)	0	(30)/1	(4 355)			-

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	Wartość nominalna
31.12.2019	
Aktywa finansowe (+):	
Pożyczki	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	
Pochodne instrumenty finansowe	
Pozostałe aktywa finansowe	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	759
Zobowiązania finansowe (-):	
Kredyty, pożyczki,	(32 176)
Leasing finansowy	(6 450)
Pochodne instrumenty finansowe	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	
Ekspozycja na ryzyko stóp % razem	(37 867)
31.12.2018	
Aktywa finansowe (+):	
Pożyczki	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	
Pochodne instrumenty finansowe	
Pozostałe aktywa finansowe	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 225
Zobowiązania finansowe (-):	
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	(33 091)
Leasing finansowy	(9 939)
Pochodne instrumenty finansowe	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	
Ekspozycja na ryzyko stóp % razem	(40 805)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy:		Wpływ na inne dochody całkowite:	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017
Wzrost stopy procentowej	1%	(307)	(331)		
Spadek stopy procentowej	-1%	307	331		

AKTYWA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO KREDYTOWE

	Nota	31.12.2019	31.12.2018
Pożyczki			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe		87 803	77 273
Pochodne instrumenty finansowe			
Papiery dłużne			
Jednostki funduszy inwestycyjnych			
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	759	2 225
Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń			
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem		88 562	79 498

GRUPA KAPITAŁOWA RAFAMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO PŁYNNOŚCI

	Krótkoterminowe:	Długoterminowe:			Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
	do 12 miesięcy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
31.12.2019						
Kredyty inwestycyjne	2 469	603			3 072	3 000
Kredyty bankowe	28 827				28 827	28 827
Pożyczka WFOŚiGW	120	229			349	349
Pożyczki	-				-	-
Dłużne papiery wartościowe					-	-
Leasing finansowy	2 467	2 617	1 768		6 852	6 450
Pochodne instrumenty finansowe					-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	23 119	48			23 167	23 167
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	57 002	3 497	1 768		62 267	61 793
31.12.2018						
Kredyty inwestycyjne	2 556	3 073			5 629	5 400
Kredyty bankowe	27 222				27 222	27 222
Pożyczka WFOŚiGW	120	349			469	469
Pożyczki	-				-	-
Dłużne papiery wartościowe					-	-
Leasing finansowy	4 932	2 492	3 107		10 531	9 939
Pochodne instrumenty finansowe					-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	23 256	96			23 352	23 352
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	58 086	6 010	3 107		67 203	66 382

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

44.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31.12.2019	< 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4- 5 lat		Ogółem
Oprocentowanie stałe							
Oprocentowanie zmienne							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i forwardów	2 273	2 081	1 667	419	10		6 450
Kredyt w rachunku bieżącym	23 057						23 057
Pozostałe kredyty krótkoterminowe	5 770						5 770
Pożyczka	120	120	109				349
Kredyt inwestycyjny	2 400	600					3 000

31.12.2018	< 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4- 5 lat		Ogółem
Oprocentowanie stałe							
Oprocentowanie zmienne							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i	4 671	2 146	1 478	1 274	399		9 968
Kredyt w rachunku bieżącym	21 093						21 093
Pozostałe kredyty krótkoterminowe	6 129						6 129
Pożyczka	120	120	120	109			469
Kredyt inwestycyjny	2 400	2 400*	600*				5 400

* Kredyt inwestycyjny długoterminowy zaprezentowano w sprawozdaniu finansowym jako krótkoterminowy

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

45. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku 2019 roku oraz okresie porównawczym nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Do wyliczenia zadłużenia Grupy nie uwzględniono zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o zyski/straty aktuarialne.

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32 176	33 091
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 403	41 189
Zobowiązania z tytułu leasingu	6 450	9 968
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	850	2 335
Zadłużenie netto	91 179	81 913
Kapitał własny	94 957	94 113
Zyski/straty aktuarialne	(1 820)	(1 573)
Kapitał razem	93 137	92 540
Kapitał i zadłużenie netto	184 316	174 453
Wskaźnik dźwigni	49,5%	47,0%

46. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w etatach w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	01-12.2019 r.	01-12.2018 r.
Stanowiska nierobotnicze	221	221
Stanowiska robotnicze	314	329
RAZEM	535	550

47. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym nie ujęte w sprawozdaniu finansowym.

Pod koniec 2019 r. po raz pierwszy pojawiły się wiadomości z Chin dotyczące koronawirusa. W pierwszych miesiącach 2020 r. wirus rozprzestrzenił się na całym świecie, a jego negatywny wpływ nabrał dynamiki. Kierownictwo uważa taką sytuację za zdarzenie nie powodujące korekt w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień.

W aktualnej ocenie Grupy najistotniejsze kwestie, które będą dotyczyły najbliższej przyszłości to trudne do przewidzenia decyzje partnerów handlowych w zależności od dynamicznie zmieniającej się sytuacji rynkowej.

W przypadku przerywania lub przerwania przez COVID-19 międzynarodowego łańcucha dostaw mogą wystąpić przerwy w dostawach towarów osiągalnych z preferowanych rynków i trudności w utrzymaniu rytmu pracy maszyn i ludzi. Dotychczas nie został odnotowany żaden przypadek zarażenia koronawirusem COVID-19 wśród pracowników Spółek Grupy oraz członów ich rodzin.

Rynek w okresie COVID-19 będzie charakteryzował się wzrostem cen, trudnymi warunkami finansowymi potencjalnych dostaw, brakiem gwarancji ich terminowości.

Sygnaly dochodzące z rynków zagranicznych oraz krajowego nie wskazują na szybką poprawę sytuacji związanej z COVID-19, co powoduje, że perspektywa stabilnego wzrostu rynku sprzedaży obrabiarek ciężkich i odlewów na świecie jest wątpliwa. Dlatego uważamy, że rok 2020 będzie okresem wyjątkowo trudnym w aspekcie precyzyjnego lokowania zdolności produkcyjnych i ludzkich oraz selekcjonowania wypłacalnych płatników. Obawy stagnacyjne w gospodarce światowej są uzasadnione, w tym dotyczące gospodarki europejskiej, co dodatkowo może wzmacniać walkę cenową pomiędzy firmami konkurującymi o spadające wolumeny zamówień, co z kolei musi powodować spadek rentowności wyrobów.

Spółki Grupy w swoich działaniach handlowych na rynkach międzynarodowych korzystają z usług pośredników handlowych i lokalnych agentów, zatem potencjalnym czynnikiem ryzyka jest nietrafny dobór agenta na obsługiwanym rynku i ewentualne konsekwencje w zakresie skutecznego konkurowania na danym rynku. Zamknięcie lub ograniczenia swobodnego przepływu towarów i ludzi w następstwie COVID-19 może powodować przedkładanie przez klientów lokalnych dostaw nad zagranicznymi na wybranych rynkach sprzedaży obrabiarek.

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa nie odczuła istotnego, bezpośredniego wpływu skutków pandemii na jej działalność operacyjną i sytuację finansową, a dzięki szeregu podjętych działań nie ograniczyła skali prowadzonej działalności.

Spółki Grupy na bieżąco monitorują płatności oraz dostępne różne źródła finansowania w celu zapewnienia płynności finansowej.

Istnieje ryzyko, że Spółki Grupy nie będą w stanie wypełnić wszystkich warunków umów kredytowych (covenants). Wpływ COVID-19 na możliwość uzyskania uzgodnionych z bankami kowenantów jest jednoznacznie negatywny, jednak należy przyjąć, iż banki finansujące gospodarkę w okresie „kryzysu COVID-19” odstąpią od przestrzegania tych reguł. Powyższy czynnik może mieć jednak negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową oraz osiągnięte wyniki.

Ryzykiem zewnętrznym, na które Grupa nie ma wpływu będą skokowe zmiany kursowe na przestrzeni roku 2020 związane z napięciami gospodarki światowej w następstwie COVID-19 oraz przerwania łańcucha dostaw pomiędzy kooperującymi firmami, co może powodować duże wahania waluty w poszczególnych miesiącach roku 2020.

Plan rzeczowo – finansowy Grupy na 2020 rok będzie ulegał stałym zmianom jako rezultat wpływu COVID-19 na poszczególne obszary życia. Utrzymanie płynności finansowej na przestrzeni poszczególnych miesięcy roku 2020 jest nadrzędnym, najważniejszym celem zarządczym Grupy w dobie „COVID-19”, któremu to zostaną podporządkowane inne cele zarządcze, w tym poziom wyniku finansowego. Jego realizacja ma pozwolić na utrzymanie miejsc pracy w firmie gwarantujących utrzymanie zdolności produkcyjnych oraz rozwój w długim okresie.

Z uwagi na brak możliwości oszacowania czasu trwania obecnej sytuacji oraz dalszego jej rozwoju, a także z uwagi na nieprzewidywalność czynników zewnętrznych, w tym w zakresie zmian o charakterze prawnym, Zarząd Grupy nie wyklucza wystąpienia negatywnych skutków pandemii w kolejnych miesiącach.

Inne zdarzenia po dniu bilansowym.

Dnia 31.01.2020 roku został podpisany aneks skonsolidowany do umowy pożyczki z dnia 20.12.2017 roku wraz z aneksem zawartej ze spółką zależną Odlewnia RAFAMET Sp. z o.o. Na mocy aneksu skonsolidowano wartość zobowiązania z tytułu pożyczek w wysokości 2.544 tys. zł i ustalono nowy termin spłaty pożyczki:

- 1) kwota 34 tys. zł spłata do 05.03.2020 roku,
- 2) 10 miesięcznych rat kapitałowych w wysokości 31 tys. zł od 31.03.2020 roku,
- 3) 11 miesięcznych rat kapitałowych po 100 tys. zł do 31.12.2021 roku,
- 4) 22 miesięczne raty kapitałowe po 50 tys. zł do 31.12.2022 i od 28.02.2023 do 31.12.2023.
- 5) Oprocentowanie skumulowanych pożyczek ustalono w wysokości średniomiesięcznej stopy WIBOR 3M+marża.

Dnia 02.01.2020 roku Spółka dominująca potwierdziła zamówienie z firmy PT ELTRAN INDONESIA (Jl. Soekarno Hatta No. 442, Bandung 40254 – Indonezja). Przedmiotem zamówienia jest tokarka portalowa UFD 140 N. Wartość przedmiotu umowy wynosi 1.222 tys. EUR, tj. 5.202 tys. PLN (wg kursu NBP na dzień 02.01.2020 r.). Termin dostawy obrabiarki ustalono na 11 miesięcy, licząc od dnia akceptacji dokumentacji technicznej przez użytkownika końcowego. Warunki zamówienia nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w przypadku tego typu transakcji.

Dnia 10.02.2020 roku została podpisana umowa z PKP Intercity Spółka Akcyjna (02-305 Warszawa, Al. Jerozolimskie 142 A) na wykonanie modernizacji tokarki podtorowej UGE 150N. Wartość przedmiotu umowy określono na kwotę 4.690 tys. zł. Termin realizacji przedmiotu umowy ustalono w terminie maksymalnym do 10 miesięcy od dnia podpisania umowy. Warunki zamówienia nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w przypadku tego typu transakcji, za wyjątkiem wysokości kar umownych. Kary umowne zastrzeżone na rzecz PKP Intercity S.A. mogą być naliczane do osiągnięcia 50% wartości brutto umowy.

Dnia 13.02.2020 roku został podpisany z Bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (02-515 Warszawa, ul. Puławska 15) Aneks nr 10 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 17.02.2010 r. Dotychczasowa kwota limitu wielocelowego nie uległa zmianie i wynosi 15.000 tys. zł. Na podstawie zawartego aneksu zmianie ulega końcowy okres spłaty kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego, który przypada na dzień 15.02.2022 r. Oprocentowanie kredytu, jak również wysokość pobieranych przez Bank prowizji, ustalone zostały w oparciu o ceny rynkowe. Zabezpieczenie linii kredytowej wielocelowej stanowi: - hipoteka łączna kaucyjna do wysokości 18.000 tys. zł, - poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego, - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości.

Dnia 13.02.2020 roku został podpisany z Bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (02-515 Warszawa, ul. Puławska 15) Aneks nr 4 do umowy kredytu inwestycyjnego na kwotę 12.000 tys. zł, zawartej dnia 21.03.2014 r. Na mocy niniejszego aneksu do umowy dokonano zmiany w zabezpieczeniu kredytu, polegającej na obniżeniu hipoteki łącznej kaucyjnej z dotychczasowej kwoty 14.400 tys. zł do kwoty 4.200 tys. zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Kredyt został udzielony na okres od dnia 21.03.2014 r. do dnia 20.03.2021 r. Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowią m.in.: 1) weksel in blanco wraz deklaracją wekslową Emitenta, 2) hipoteka łączna umowna do kwoty 4.200 tys. zł na nieruchomości Emitenta, 3) cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości.

Dnia 14.02.2020 roku został podpisany z Bankiem BNP Paribas S.A. (01-211 Warszawa, ul. Kasprzaka 10/16) aneks nr 22 do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. Na podstawie aneksu limit wierzytelności został ustalony na poziomie 8.000 tys. zł, a okres wykorzystania limitu został wydłużony do dnia 13.02.2021 r. Spółka dominująca może wykorzystywać przedmiotowy limit na:

a) gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi oraz gwarancje mieszcane; w ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 8.000 tys. zł z okresem ważności nie przekraczającym 24 miesiące, natomiast gwarancje do kwoty 3.500 tys. zł z będą wystawiane z okresem ważności powyżej 24 miesięcy,

b) kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł w terminie do dnia 13.02.2021 r.; oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża bankowa.

Łączna kwota zadłużenia z tytułu wykorzystania produktów opisanych w pkt. a) i b) nie może przekroczyć równowartości 8.000 tys. zł. Przedmiotową umowę zawarto na warunkach rynkowych, które nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

Po dacie bilansu nie wystąpiły inne istotne zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Grupy.

Podpisy Członków Zarządu

E. Longin Wons **Prezes Zarządu**

Maciej Michalik **Wiceprezes Zarządu**

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Urszula Niedźwiedz **Główny Księgowy**